

RAPORTUL

PRIVIND ACTIVITATEA AUTORITĂȚILOR

COMPETENTE ÎN DOMENIUL CONTROLULUI

RESPECTĂRII LEGISLAȚIEI

CU PRIVIRE LA RAPORTURILE DE MUNCĂ,

SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ

PE ANUL 2018

Conform art. 13 din Legea nr.140-XV din 10 mai 2001

Publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova

din 28 iunie 2019,

nr. 209 – 216, art. 1137

Introducere

Profil organizațional

Republica Moldova aliniindu-se la normele de drept internațional, a ratificat la 26 septembrie 1995 Convenția nr.81 privind inspecția muncii în industrie și comerț și Convenția nr. 129 privind inspecția muncii în agricultură, ratificată la 26 septembrie 1997.

Conform Legii nr.131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, modificată prin Legea nr.230 din 23 septembrie 2016 și Legea nr.185 din 21 septembrie 2017 a fost reorganizat sistemul de inspecție în domeniul muncii din Republica Moldova. Structura sistemului de inspecție în domeniul muncii cuprinde Inspectoratul de Stat al Muncii și 10 autorități cu atribuții de control în domeniul siguranței ocupaționale.

Inspectoratul de Stat al Muncii este autoritate administrativă în subordinea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și are sediul în municipiul Chișinău. Inspectoratul de Stat al Muncii coordonează, la nivel național, respectarea actelor normative în domeniul raporturilor de muncă și al securității și sănătății în muncă și asigură aplicarea dispozițiilor actelor normative referitoare la raporturile de muncă.

Activitatea de inspecție în domeniul securității și sănătății în muncă este desfășurată de zece autorități cu atribuții de control în domeniul siguranței ocupaționale, din care 5 sunt autorități subordonate Ministerului Economiei și Infrastructurii; câte 1 – Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; 1 autoritate administrativă centrală din subordinea Guvernului; 2 autorități independente în raport cu alte organe publice.

Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Administrația Națională a Penitenciarelor și Centrul Național Anticorupție organizează activități de inspecție în domeniul raporturilor de muncă prin serviciile lor de specialitate, care au competență numai pentru structurile din subordine.

Organigrama sistemului de inspecție în domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă este refelectată în Anexa nr.1 la prezentul Raport.

I. Cadrul legislativ aferent activității de inspecție în domeniul muncii

Cadrul normativ privind competența Inspectoratului de Stat al Muncii și a autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale include:

Cadrul legislativ de reglementare a activității de inspecție în domeniul muncii (organizare, obiective, atribuții, proceduri, instrumente, mecanisme, funcționare) și

Cadrul legislativ aflat în incidența controlului în domeniul muncii.

La rândul său acestea sunt divizate în câte două categorii – „Acte internaționale” și „Acte naționale”.

Categoria actelor internaționale este constituită din declarații, acorduri, convenții, ratificate de Parlamentul Republicii Moldova, iar categoria actelor naționale reprezintă legi, hotărâri de guvern, regulamente și alte reglementări, emise în Republica Moldova.

Structura și componentele Cadrului legislativ aferent Inspectoratului de Stat al Muncii și autorităților cu atribuții de control în domeniul securității și sănătății în muncă este reprezentat în anexele nr. 2 și 3 la prezentul Raport.

Propuneri formulate pentru proiecte ale actelor normative elaborate în anul 2018

Pe parcursul anului 2018 Inspectoratul de Stat al Muncii a informat Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale despre deficiențele în desfășurarea activităților de inspecție, precum și în aplicarea legislației muncii. Și-a adus contribuția la coordonarea și promovarea unor acte care conțin cerințe minime de securitate și sănătate în muncă, precum și la modificarea unor norme din legislația muncii, în vederea realizării Programului de activitate a Inspectoratului de Stat al Muncii.

Reprezentanții Inspectoratului de Stat al Muncii au participat la ședințele grupului de lucru privind elaborarea Proiectelor de modificare a Codului muncii.

În vederea conformării cadrului normativ de reglementare a activităților de inspecție la prevederile Legii nr.131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, Inspectoratul de Stat al Muncii a participat la elaborarea Hotărârii Guvernului nr. 894 din 12 septembrie 2018 pentru aprobarea Metodologiei privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor în domeniile de control ale Inspectoratului de Stat al Muncii și a Listei de verificare în domeniul raporturilor de muncă, aprobată prin Ordinul Ministrului sănătății, muncii și protecției sociale nr.1408 din 29 noiembrie 2018, a Metodologiei privind controlul de stat în baza analizei riscurilor pentru domeniul securității și sănătății în muncă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.943 din 03 octombrie 2018 și a Listelor de verificare în domeniul securității și sănătății în muncă, aprobate prin Ordinul Ministrului sănătății, muncii și protecției sociale nr.1534 din 27 decembrie 2018.

Acte legislative și normative, care au intrat în vigoare în anul 2018

În domeniul relațiilor de muncă

Legea nr.270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;

Hotărârea Guvernului nr.1231 din 12 decembrie 2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;

Hotărârea Guvernului nr.894 din 12 septembrie 2018 pentru aprobarea Metodologiei privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor în domeniile de control ale Inspectoratului de Stat al Muncii;

Lista de verificare în domeniul raporturilor de muncă, aprobată prin Ordinul Ministrului sănătății, muncii și protecției sociale nr.1408 din 29 noiembrie 2018.

În domeniul securității și sănătății în muncă

Hotărârea Guvernului nr.256 din 27 martie 2018 cu privire la aprobarea Listei locurilor de muncă încadrate în condiții deosebite, în temeiul căreia se acordă pensie pentru limită de vîrstă în condiții avantajoase, precum și a Instrucțiunii privind modul de aplicare a Listei și de confirmare a stagiului special;

Hotărârea Guvernului nr.943 din 03 octombrie 2018 pentru aprobarea Metodologiei privind controlul de stat în baza analizei riscurilor pentru domeniul securității și sănătății în muncă;

Listele de verificare în domeniul securității și sănătății în muncă, aprobate prin Ordinul Ministrului sănătății, muncii și protecției sociale nr.1534 din 27 decembrie 2018.

În domeniul organizării și funcționării Inspectoratului de Stat al Muncii

Legea nr.140 din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii, a fost modificată prin Legea nr.140 din 27 iulie 2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, conform căreia art.7 alin.(1) are următorul cuprins „Inspectoratul de Stat al Muncii este condus de un director, numit în funcție publică și eliberat sau destituit din funcție publică, în condițiile legii, de către ministru”.

Hotărârea Guvernului nr.788 din 07 octombrie 2013 „Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Inspectoratului de Stat al Muncii, a structurii și efectivului-limită ale acestuia” a fost modificată prin Hotărârea Guvernului nr.163 din 23 februarie 2018 cu privire la modificarea și completarea unor hotărâri ale Guvernului, conform căreia au fost modificate structura, misiunea și atribuțiile Inspectoratului de Stat al Muncii.

Acorduri de colaborare încheiate în anul 2018 între Inspectoratul de Stat al Muncii și instituții publice

Acord de colaborare între Inspectoratul de Stat al Muncii și Biroul Migrație și Azil, semnat la 24 aprilie 2018.

II. Activități de inspecție în domeniul raporturilor de muncă

Funcțiile de bază ale Inspectoratului se realizează prin exercitarea controlului de stat asupra respectării dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative în domeniul raporturilor de muncă, la întreprinderi, instituții și organizații, cu orice tip de proprietate și formă juridică de organizare, la persoane fizice care angajează salariați, precum și în autoritățile administrației publice centrale și locale; difuzarea informațiilor privind cele mai eficiente mijloace de respectare a legislației muncii; și informarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale despre deficiențele legate de aplicarea legislației muncii.

În subordinea Inspectoratului funcționează inspecții teritoriale de muncă, fără personalitate juridică.

În realizarea atribuțiilor sale, Inspectoratul de Stat al Muncii colaborează, pe plan național și internațional, pe bază de protocoale și acorduri, cu instituții similare, cu inspecții din alte domenii, instituții publice, cu organizații ale partenerilor sociali.

La nivel național, Inspectoratul de Stat al Muncii colaborează cu Serviciul Fiscal de Stat, Inspectoratul General al Poliției, Casa Națională de Asigurări Sociale, Confederația Sindicatelor din Republica Moldova, Confederația Națională a Patronatului din Moldova ș.a.

Misiuni și responsabilități

Activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii este orientată spre realizarea obiectivelor ce-i revin din Programul său de activitate și din prevederile actelor

legislative și normative din domeniul muncii. Inspectoratul întreprinde activități de inspecție în vederea prevenirii și combaterii ilegalităților din domeniul raporturilor de muncă și desfășoară acțiuni de colaborare cu autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale.

În realizarea misiunii sale Inspectoratul de Stat al Muncii are următoarele atribuții:

a) monitorizează controlul de stat asupra respectării actelor normative cu privire la securitatea și sănătatea în muncă, efectuat de către inspectorii de muncă din cadrul autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale;

b) ține și actualizează informația referitoare la autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale și la inspectorii de muncă din cadrul acestora;

c) analizează riscurile, planifică și controlează respectarea dispozițiilor actelor normative în domeniul raporturilor de muncă;

d) înregistrează comunicările despre accidente în muncă;

e) cercetează accidentele de muncă, potrivit cadrului normativ;

f) informează autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale despre cauzele și circumstanțele producerii accidentelor de muncă cercetate;

Atribuțiile d), e), f) au fost stabilite temporar pentru perioada 15.06.2018 – 15.06.2019.

g) participă, în comun cu autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, la elaborarea actelor normative, metodologiilor, instrucțiunilor, ghidurilor, recomandărilor metodice cu privire la aplicarea prevederilor actelor normative referitoare la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă, pe care le aprobă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale;

h) după necesitate, prezintă Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale propuneri de modificare a actelor normative în domeniul raporturilor de muncă și al securității și sănătății în muncă;

i) realizează activități de pregătire, instruire, informare și consultare în domeniul raporturilor de muncă a angajatorilor și a salariaților angajați în unitățile din domeniile lor de competență;

j) examinează petiții ale cetățenilor și sesizări parvenite de la unități economice, instituții și organizații;

k) creează, întreține și actualizează permanent sistemul e-learning, precum și instruieste, prin intermediul acestuia, inspectorii de muncă, indiferent de instituția în care activează aceștia;

l) organizează și efectuează, în comun cu autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, instruirea inițială și continuă a inspectorilor de muncă și verificarea cunoștințelor acestora la finele fiecărui curs de instruire, indiferent de instituția în care activează aceștia;

m) asigură desfășurarea instruirilor inițiale și continue exclusiv prin intermediul sistemului e-learning;

n) ține și actualizează informația privind activitățile de control în domeniul siguranței ocupaționale întreprinse de autoritățile competente în domeniu, în baza rapoartelor prezentate de acestea;

o) participă, în cadrul Consiliului de soluționare a disputelor, la examinarea contestațiilor depuse de persoanele controlate împotriva acțiunilor și actelor inspectorului realizate în cadrul procedurilor de control de stat asupra activității de întreprinzător;

p) examinează contestațiile depuse de persoanele controlate care nu sînt subiecți ai activității de întreprinzător, de salariați și de alte persoane împotriva acțiunilor și actelor inspectorului realizate în cadrul procedurilor de control;

q) elaborează, cu participarea tuturor autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, raportul anual privind activitatea autorităților competente în domeniul controlului respectării actelor normative cu privire la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă;

r) colaborează cu autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, cu patronatele și sindicatele, modalitățile de colaborare fiind stabilite prin acordul comun al părților;

s) colaborează cu organele similare din alte state la realizarea prevederilor acordurilor internaționale în domeniul de competență;

t) exercită alte atribuții prevăzute de actele normative.

Pentru asigurarea transparenței instituționale, crearea unui climat de încredere și respect reciproc între cetățeni și funcționarii publici, Inspectoratul de Stat al Muncii, ca autoritate publică, asigură accesul liber la informațiile de interes public prin pagina web și panourile informative la inspecțiile teritoriale de muncă din subordine.

Mijloacele financiare alocate Inspectoratului de Stat al Muncii

Pentru desfășurarea activității sale, Inspectoratului de Stat al Muncii, pentru anul 2018, i-a fost alocat un buget în mărime de 9475,8 mii lei, care a fost utilizat după destinație.

Astfel, cheltuielile pentru retribuirea muncii angajaților Inspectoratului de Stat al Muncii au constituit 5885,0 mii lei. Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii din salariul calculat au constituit 1276,5 mii lei. Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală – 264,7 mii lei. Mărimea indemnizațiilor achitate constituie – 85,2 mii lei.

Pentru achiziționarea activelor nefinanciare au fost utilizate mijloace în mărime de 773,9 mii lei, din care: pentru procurarea mașinilor și utilajelor – 45,0 mii lei; pentru procurarea inventarului de producere – 113,6 mii lei, pentru procurarea combustibilului – 415,2 mii lei; materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou – 200,1 mii lei.

Pentru achiziționarea de bunuri și servicii au fost utilizate mijloace financiare în mărime de 1012,4 mii lei, din care: servicii informaționale – 50,0 mii lei; servicii de telecomunicații – 51,0 mii lei; servicii de locațiune – 498,5 mii lei; servicii de transport – 77,7 mii lei; servicii de reparații curente – 310,1 mii lei; servicii poștale – 4,0 mii lei; pentru deplasările de serviciu efectuate în interiorul țării au fost cheltuite mijloace financiare în sumă de 21,1 mii lei.

Structura organizatorică a Inspectoratului de Stat al Muncii

Structura organizatorică a Inspectoratului de Stat al Muncii constă din aparatul central și subdiviziuni desconcentrate în teritoriu, care se prezintă în felul următor:

Aparatul central:

Director

Director adjunct

Consiliul de soluționare a disputelor

Direcția monitorizarea controlului în domeniul raporturilor de muncă, în domeniul securității și sănătății în muncă și cercetarea accidentelor de muncă

Direcția analiza și evaluarea riscurilor, planificarea controalelor și raportare, informare și instruire

Direcția management instituțional

Secția resurse umane, managementul documentelor și relații cu publicul

Serviciul evidență contabilă

Serviciul tehnologia informației și comunicațiilor

Serviciul juridic.

Subdiviziuni desconcentrate în teritoriu:

Inspecțiile teritoriale de muncă fără personalitate juridică, cu sediu în autorități publice de nivelul doi.

Organigrama Inspectoratului de Stat al Muncii este reflectată în anexa nr.4 la prezentul Raport.

Personalul Inspectoratului de Stat al Muncii

În realizarea activităților sale Inspectoratul de Stat al Muncii dispune de un efectiv de personal cu pregătire profesională, conform cerințelor Legii nr.140 – XV din 10 mai 2001.

Efectivul de personal al Inspectoratului de Stat al Muncii, la 31 decembrie 2018, constituia 59 unități, din acestea în Aparatul central – 16 unități și în Inspecțiile teritoriale de muncă – 43 unități.

În Aparatul central activau 15 funcționari publici și 1 unitate personal auxiliar, repartizați:

după apartenența de gen:

- bărbați – 7;

- femei – 9;

după pregătirea profesională:

- ingineri – 5;

- juriști – 5;

- economiști – 4;

- alte specialități – 1;

- personal auxiliar – 1.

În subdiviziunile desconcentrate în teritoriu, la 31 decembrie 2018, au fost ocupate 43 funcții publice, repartizate:

după apartenența de gen:

- bărbați – 33;

- femei – 10;

după pregătirea profesională:

- ingineri – 2;

- juriști – 39;

- economiști – 2.

Repartizarea inspectorilor de muncă pe funcții publice la nivel teritorial (situația la 31 decembrie 2018) este reprezentată în felul următor: în inspecțiile teritoriale de muncă 12 unități de personal constituie funcții publice de conducere și 31 unități de personal – funcții publice de execuție.

Repartizarea inspectorilor în inspecțiile teritoriale de muncă pe funcții publice este reflectată în anexa nr.5 la prezentul Raport.

În vederea realizării obiectivelor sale, Inspectoratul de Stat al Muncii întreprinde diverse acțiuni orientate spre asigurarea aplicării legislației muncii. Acestea înglobează vizite de control, monitorizarea muncii copilului, examinarea petițiilor și sesizărilor despre încălcarea legislației muncii, prevenirea, sancționarea și combaterea ilegalităților, evidența contractelor colective de muncă, cercetarea accidentelor de muncă, acțiuni de informare, consultare și sensibilizare, măsuri de consolidare a capacităților profesionale ale inspectorilor de muncă.

Acțiuni de control

Inspectoratul de Stat al Muncii cu subdiviziunile sale teritoriale, în anul 2018 a realizat 2317 vizite de control privind respectarea legislației și altor acte normative în domeniul raporturilor de muncă, din care:

- 437 în sectorul public;
- 1880 în sectorul privat.

Au fost monitorizate unități cu un număr de 108703 salariați, din care 53005 femei (inclusiv 10022 din mediul rural) și 17 minori.

Din numărul total de vizite de control:

- 1746 constituie vizite de control planificate (din care 251 în sectorul public, iar 1495 în sectorul privat);
- 571 inopinate (din care 186 în sectorul public și 385 în sectorul privat).

În trimestrul patru, în temeiul Legii nr.131 din 08 iunie 2012 privind activitatea de întreprinzător, cu modificările operate prin Legea nr.179 din 26 iulie 2018, au fost realizate 233 controale prin solicitarea directă de la persoana controlată a documentației.

Repartizarea numărului total de controale după domeniul de activitate se prezintă după cum urmează:

- 500 controale la unități ce desfășoară activități comerciale;
- 436 controale la unități ce prestează alte activități de servicii;
- 363 controale la unități din agricultură, silvicultură și pescuit;
- 207 controale la unități din ramura industriei prelucrătoare;
- 175 controale la instituții din domeniul învățământului;
- 142 controale la unități din ramura de transport;
- 123 controale la instituții din domeniul administrației publice;
- 123 controale la unități din ramura de construcție;
- 67 controale la unități din domeniul sănătății;
- 60 controale la unități din domeniul hotelier și de alimentație publică;
- 30 controale la unități din domeniul distribuției apei;
- 29 controale la unități din domeniul energetic;
- 15 controale la unități din domeniul industriei extractive;
- 13 controale la instituții din domeniul serviciilor administrative;
- 10 controale la unități din domeniul comunicațiilor;
- 7 controale la unități din domeniul activităților culturale și de agrement;

- 6 controale la unități ce prestează activitate financiară;
- 5 controale la instituții din domeniul activităților profesionale, științifice și tehnice;
- 3 controale la unități din domeniul tranzacțiilor imobiliare.

Indicatorii referitori la activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii și la numărul controalelor întreprinse de inspectorii de muncă sunt reflectați în anexele nr.6, nr.7 și nr.8 la prezentul Raport.

Restanțe salariale

În contextul monitorizării modului și termenilor de achitare a salariilor în sectorul real al economiei, întru respectarea Programului de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii, de către inspectorii de muncă pe parcursul anului 2018, au fost întreprinse 61 vizite de control (inclusiv 47 inopinate) la agenți economici, care au admis în perioada 2016-2018 restanțe la plata salariilor în sumă 28,428 mil. lei – față de 2383 persoane, inclusiv 823 femei. De către inspectorii de muncă au fost stabiliți termeni de lichidare a restanțelor salariale și au fost încheiate procese-verbale cu privire la contravenție.

Conform statisticilor la 01 iulie 2018 suma restanțelor la plata salariilor angajaților din sectorul real al economiei constituia 169703,0 mii lei față de 15296 salariați din 160 unități.

Din suma totală, restanțele:

- întreprinderilor de stat constituiau 108553,1 mii lei față de 9701 salariați;
- întreprinderilor municipale – 4570,4 mii lei față de 1074 salariați;
- instituții publice – 87,5 mii lei față de 129 salariați;
- în sectorul privat – 56162,0 mii lei față de 4392 salariați.

Inclusiv:

- 2 întreprinderi în proces de insolvabilitate – 213,5 mii lei;
- 3 întreprinderi în proces de lichidare – 432,8 mii lei.

Rezultatele activităților de control, cât și statisticile din domeniu scot în evidență ***o tendință de creștere*** a datoriei salariale față de angajați. Repartizarea restanțelor salariale a agenților economici după genul de activitate este prezentată în tabelul de mai jos.

Suma datoriei salariale, repartizată pe genuri de activitate, în semestrul I al anului 2018 în comparație cu sfârșitul anului precedent

Nr. d/o	Genul de activitate	Suma restantă, (mii lei)	
		la data de 01.07.2018	la data de 31.12.2017
1.	Transport și depozitare	83897,9	75168,4
2.	Industria prelucrătoare	25773,2	31338,0
3.	Agricultură, silvicultură și pescuit	24595,0	21028,9
4.	Distribuția apei, salubritate	11470,4	7566,9
5.	Construcții	6362,9	7912,7
6.	Tranzacții imobiliare	5368,0	350,9
7.	Învățământ	4159,5	3357,6
8.	Activități profesionale, științifice și tehnice	3045,4	1972,1

9.	Industria extractivă	2723,6	2291,1
10.	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	1260,5	1355,7
11.	Sănătate și asistență socială	458,3	347,0
12.	Activități de servicii administrative	171,2	412,6
13.	Alte activități de servicii	148,2	48,0
14.	Energie electrică, termică, gaze, apă caldă	135,0	78,8
15.	Informații și comunicații	118,0	822,6
16.	Activități financiare și de asigurări	14,9	29,0
17.	Administrația publică și apărare	1,0	1,0
18.	Activități de cazare și de alimentației publice	-	0,1
	Total	169703,0	154081,4

Evoluția sumelor datorate denotă că, cele mai mari restanțe predomină în ramura transportului și depozitare, industria prelucrătoare, agricultura, silvicultura și pescuit.

Munca nedeclarată

Un fenomen îngrijorător prezintă munca nedeclarată, cu consecințe grave pentru societate și pentru cei direct implicați. Astfel, pentru realizarea obiectivului „Intensificarea controlului în scopul depistării evaziunilor fiscale și contracarării fenomenului „muncii la negru” din Planul de acțiuni privind minimizarea practicii de achitare a salariilor „în plic” și muncii nedeclarate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.477 din 28 iunie 2011 și Programului de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii, au fost întreprinse 85 vizite de control (7 – planificate și 78 – inopinate) la 58 unități și 27 angajatori-persoane fizice, unde au fost depistate 139 persoane ce activau fără forme legale de angajare, inclusiv 50 femei și 4 minori. Astfel la:

- 30 angajatori din ramura agricolă activau 51 persoane;
- 18 angajatori din comerț – 21 persoane;
- 15 angajatori, ce prestau alte activități de servicii – 31 persoane;
- 5 angajatori din construcție – 12 persoane;
- 5 angajatori din domeniul alimentației publice – 9 persoane;
- 5 angajatori din ramura industriei prelucrătoare – 6 persoane;
- 5 angajatori din ramura de transport – 5 persoane;
- 1 angajator din domeniul distribuției apei – 3 persoane;
- 1 angajator din ramura extractivă – 1 persoană.

Controalele întreprinse s-au finalizat cu întocmirea proceselor-verbale de control în care, de către inspectorii de muncă, au fost înaintate prescripții pentru remedierea cazurilor de încălcare a prevederilor legale și dispuse măsuri necesare pentru asigurarea respectării normelor de drept din domeniul muncii. Au fost repuse în drepturi 43 persoane, fiindu-le legalizate relațiile de muncă cu angajatorii. Minorii au fost retrași din activitatea interzisă persoanelor mai tinere de 18 ani.

Totodată de către inspectorii de muncă au fost examinate și întreprinse măsuri de soluționare a 109 petiții, în care a fost sesizată munca nedeclarată. Ca rezultat a examinării au fost depistate 56 persoane, care activau fără forma legală de angajare.

Cu prioritate, Inspectoratul de Stat al Muncii urmărește prevenirea și combaterea acestui fenomen negativ, în special prin adoptarea bunelor practici

implementate în alte țări europene, dar și prin măsuri directe de depistare a muncii nedeclarate, întrucât subiecții muncii nedeclarate comit un act rațional și asumat. Astfel, în temeiul Regulamentului comun privind activitatea echipelor multidisciplinare pentru combaterea muncii nedeclarate, pe parcursul anului 2018, inspectorii de muncă au întreprins vizite de control în comun cu colaboratori ai altor autorități publice, după cum urmează:

- cu colaboratori ai *Agenției Naționale pentru Sănătate Publică* a fost efectuată 1 vizită de control în baza unei petiții, în rezultatul căreia a fost depistată utilizarea muncii nedeclarate a 1 persoane;

- cu funcționarii *Serviciului Fiscal de Stat* au fost efectuate 45 vizite de control planificate și 3 inopinate în cadrul cărora au fost consemnate 6 persoane, care prestau munca nedeclarată;

- cu *reprezentanții subdiviziunilor teritoriale ale sindicatelor* au fost efectuate 8 vizite de lucru, inclusiv pentru examinarea a 5 petiții;

- în temeiul sesizărilor *Inspectoratului de Poliție* au fost întreprinse 39 vizite de control, în cadrul cărora au fost consemnate 59 persoane, care prestau munca nedeclarată.

În scopul realizării obiectivelor Strategiei naționale privind ocuparea forței de muncă pentru anii 2017 – 2021 și sensibilizarea angajatorilor și salariaților privind riscurile practicării muncii „la negru” prin ridicarea nivelului de conștientizare și responsabilitate a cetățenilor, în colaborare cu funcționarii Serviciului Fiscal de Stat, au fost efectuate mai mult de 100 întruniri la unități economice la care au participat circa 2000 angajatori și salariați.

Toate acțiunile pe care le întreprind inspectorii de muncă, au menirea asigurării aplicării dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la raporturile de muncă și la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor lor. În acest context inspectorii de muncă întreprind acțiuni de comunicare, prin care se asigură schimbul de informații cu autoritățile publice de nivelul I și II, precum și cu persoanele fizice și juridice supuse activității de control, pentru cunoașterea și conștientizarea beneficiilor muncii legale, a riscurilor la care se expun atât angajații cât și angajatorii în cazurile de muncă nedeclarată și asupra respectării normelor de drept în domeniul relațiilor de muncă.

Munca persoanelor cu dizabilități

În vederea asigurării modului de aplicare a prevederilor art. 34 al Legii nr.60-XIX din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, și îndeplinirii Programului de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii pe parcursul anului 2018, de către inspectorii de muncă au fost vizitate 913 unități cu un efectiv de 20 și mai multe persoane. Pentru plasarea în câmpul muncii a persoanelor respective, la 73 unități au fost rezervate 251 locuri de muncă. La 62 unități activau 219 persoane cu dizabilități. La 44 unități există registrul de evidență a cererilor de angajare a persoanelor cu dizabilități. Despre locurile de muncă rezervate, au informat Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 24 de unități. Inspectorii de muncă au prescris, agenților economici vizitați conformarea la prevederile Legii nominalizate.

Acțiuni de monitorizare a muncii copilului

Printre obiectivele activităților de control se regăsesc și aspecte ce țin de munca persoanelor mai tinere de 18 ani. În anul 2018, în cadrul controalelor (2 – planificate,

2 – în baza petițiilor și 6 – în baza sesizărilor Inspectoratului de poliție) în procesul de lucru au fost depistați 17 salariați mai tineri de 18 ani. Acești minori își desfășurau activitatea la 7 agenți economici și 3 angajatori-persoane fizice.

În rezultatul controalelor, au fost constatate 20 încălcări față de minori, din care:

- admiterea muncii nedeclarate, încălcarea prevederilor art. 7/1 alin.(1), (2) din Codul muncii;

- neîntocmirea contractului individual de muncă, încălcarea prevederilor art.56 alin.(1) și 283 alin.(3) lit. a), b), c) din Codul muncii;

- nerespectarea duratei reduse a timpului de muncă, contrar prevederilor art.96 alin.(2) lit.b) din Codul muncii;

- stabilirea perioadei de probă în contractul individual de muncă, contrar prevederilor art.62 lit.b) din Codul muncii;

- salariul a fost stabilit, calculat și achitat cu încălcarea prevederilor Regulamentului privind retribuirea muncii pentru anumite categorii de salariați cărora li se stabilește durata redusă a timpului de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1254 din 15 noiembrie 2004, pct.7;

- angajarea minorului fără a fi supus unui examen medical preventiv, prin ce au fost încălcate prevederile art.253, alin.(1) din Codul muncii;

- neperfectarea relațiilor de muncă în formă scrisă prin încheierea contractului individual de muncă, prin încălcarea prevederile art.58 alin.(1) din Codul muncii;

- neefectuarea de către angajator a evidenței timpului de muncă prestat efectiv de salariat, inclusiv a muncii suplimentare, a muncii prestate în zilele de repaus și în zilele de sărbătoare nelucrătoare (activând pe teritoriul stânei 24 ore din 24 ore), prin ce au fost încălcate prevederile art.106 din Codul muncii;

- în registrele contabile nu au fost reflectate înscrierile referitoare la plata salariului, prin ce au fost încălcate prevederile art.142 alin.(3) din Codul muncii;

- a fost utilizată munca minorului la lucrări cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase (îngrijitor de animale), prin ce au fost încălcate prevederile art.255 alin.1 din Codul muncii și Hotărârea Guvernului nr.541 din 07 iulie 2014 cu privire la aprobarea Nomenclatorului lucrărilor cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase la care este interzisă aplicarea muncii persoanelor în vârstă de pînă la 18 ani și a normelor de solicitare maximă admise pentru persoanele în vârstă de pînă la 18 ani la ridicarea și transportarea manuală a greutăților;

- încadrarea în muncă a persoanelor în vârstă de pînă la 15 ani, prin ce au fost încălcate prevederile art.46 alin.(4) din Codul muncii și Convenția colectivă nr.8 (nivel național) ”Cu privire la eliminarea celor mai grave forme ale muncii copiilor” din 12 iulie 2007;

- admiterea minorilor la comercializarea băuturilor alcoolice, prestînd muncă interzisă, cu încălcarea art.255 alin.(1) din Codul muncii;

- admiterea restanțelor la plata salariilor, prin încălcarea art.146 alin.(1) din Codul muncii.

În condiții de muncă interzise persoanelor mai tinere de 18 ani activau 10 salariați. În comerțul cu băuturi alcoolice activau 5 fete de 17 ani din mediul urban. La lucrări de construcție 1 băiat de 17 ani și 4 băieți în calitate de îngrijitori de animale cu vârsta de 11, 13, 15 și 17 ani din mediul rural, și care nu aveau legalizate

relațiile de muncă cu angajatorul. Pentru a asigura aplicarea corectă a legislației muncii, inspectorii de muncă au dispus măsuri de remediere a încălcărilor consemnate în procesele-verbale de control și au emis prescripții de retragere a persoanelor mai tinere de 18 ani de la muncile exercitate contrar legii. Minorii au fost retrași din activitate.

Indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă

În temeiul Programului de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii și al Ordinului „Cu privire la efectuarea controlului asupra corectitudinii stabilirii, calculării și plății indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă” emis în comun de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Inspectoratul de Stat al Muncii și Casa Națională de Asigurări Sociale și conform pct 6. al Hotărârii Guvernului nr.788 din 07 octombrie 2013 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii, de către inspectorii de muncă au fost întreprinse vizite de control la 175 unități, ai căror salariați în perioada 2016 – 2018 au beneficiat de indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă cauzate de boli obișnuite, accidente nelegate de muncă, prevenirea îmbolnăvirilor (carantină), îngrijirea copilului bolnav. Ca rezultat al controalelor, în 11 cazuri au fost depistate încălcări la calcularea indemnizațiilor. Astfel au fost calculate cu abateri de la prevederile legislației în vigoare indemnizații în valoare de 2831,40 lei.

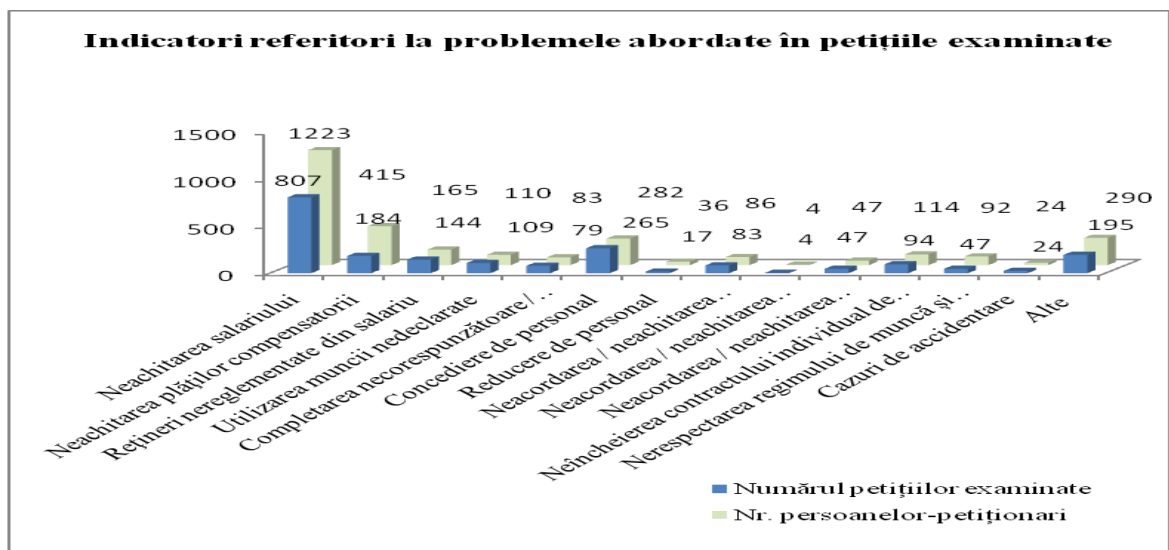
Examinarea petițiilor și sesizărilor

În anul raportat, unitățile structurale și subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului de Stat al Muncii au examinat 2099 petiții de la cetățeni și 997 sesizări din partea autorităților publice centrale și locale, prin care s-au invocat diverse încălcări ale legislației muncii și altor acte normative din domeniul raporturilor de muncă. Clasificarea problemelor abordate în petițiile parvenite din partea cetățenilor este următoarea:

- 55% - constituie probleme ce țin de salarizare;
- 13% - cazuri de concediere/reducere a personalului;
- câte 5% - sesizează munca nedeclarată și abateri de la prevederile legale la încheierea contractelor individuale de muncă;
- câte 4% - constituie probleme ce țin de evidența, completarea, eliberarea carnetelor de muncă și neacordarea/neplata indemnizațiilor pentru concediile anuale de odihnă;
- câte 2% - sesizează încălcări la calcularea sau neachitarea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și încălcarea regimului de muncă;
- 1% - semnalizează cazuri de accidentare;
- 9% - invocă alte probleme.

Din numărul total de petiții:

- 50% – constituie petițiile parvenite de la bărbați;
- 44% – de la femei;
- 6% – adresări colective.

Informația privind indicatorii referitori la problemele abordate în petițiile examinate este reflectată în anexa nr. 9 la prezentul Raport.

Constatări, acțiuni de prevenire, sancționare și combatere

Activitățile de control, de monitorizare a muncii copilului, de examinare a petițiilor și sesizărilor întreprinse de Inspectoratul de Stat al Muncii scot în evidență faptul că, angajatorii comit mai frecvent încălcări referitoare la:

- salarizare – angajarea cu un salariu mai mic decât salariul minim garantat de stat; nerespectarea modalităților de salarizare prevăzute de legislație; neefectuarea plăților compensatorii; încălcarea termenilor legali de plată a salariilor și altele (Titlul V Salarizarea și normarea muncii, art.128 alin.(2), 131, 139, 141, 142, 152, 153);

- contractul individual de muncă – inițierea relațiilor de muncă și utilizarea forței de muncă fără respectarea procedurilor stabilite de legislație (Titlul III Contractul individual de muncă, art. 47, 49, 55, 58, 68, 74, 86);

- durata timpului de muncă – depășirea duratei legale a timpului de muncă, caracterizată prin nerespectarea dreptului la durata redusă a timpului de muncă, de repartizarea prejudicioasă și contrar legislației a timpului de muncă în cadrul săptămânii și altele (Titlul IV Timpul de muncă și timpul de odihnă, art.95 – 105, 107,109, 110, 111).

În raport cu persoanele mai tinere de 18 ani cele mai frecvente cazuri de încălcare a prevederilor legislației muncii au constituit: admiterea la lucru fără examenul medical preventiv; neasigurarea normelor de durată redusă a timpului de muncă, atragerea la muncă în zilele de repaus și de sărbătoare nelucrătoare; neacordarea concediului suplimentar plătit; lacune în calcularea salariului, atragerea la munci interzise ș.a.

Concomitent se mai constată și anumite dificultăți în aplicarea legislației muncii și actelor normative din domeniul raporturilor de muncă. O dificultate semnificativă în derularea relației de muncă o constituie insuficiența sau lipsa de cunoștințe necesare angajatorilor pentru a asigura respectarea legislației ce reglementează raporturile de muncă. Această dificultate caracterizează unitățile noi fondate și cu un efectiv de personal mic.

Nesoluționarea problemelor ce țin de prevenirea accidentelor de muncă este frecventă la unitățile, care nu desfășoară activități de protecție a salariaților la locurile de muncă și prevenirea riscurilor profesionale.

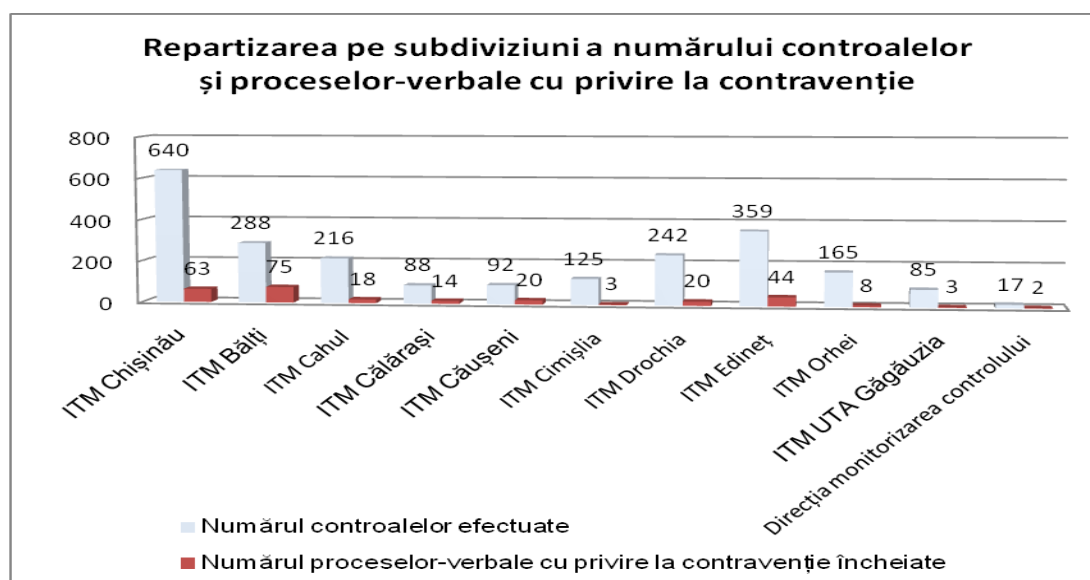
Un obstacol deosebit în prevenirea accidentelor îl reprezintă încălcările legislației ce se comit cu acordul tacit al salariaților sau al reprezentanților acestora. Astfel de încălcări poartă un caracter latent și sînt dificil de remediat.

Încălcările comise de angajatori reprezintă componente ale utilizării nelegale a muncii și prejudiciază esențial drepturile salariaților ce decurg din raporturile de muncă. Aceste încălcări impun aplicarea diferitor mecanisme ce contribuie la asigurarea respectării cadrului legal.

În acest sens de către inspectorii de muncă, au fost emise prescripții în care se conțin 15179 măsuri și acțiuni de remediere a deficiențelor, abaterilor și încălcărilor depistate, inclusiv și prescripții de retragere din muncă a minorilor antrenați în condiții interzise. Astfel, cele mai multe măsuri de remediere au fost consemnate în procesele-verbale de control la unitățile din:

- comerț – 3267 încălcări, ce constituie 21,5% din numărul total de prescripții;
- agricultură și silvicultură – 2858 încălcări sau 18,8%;
- alte activități și servicii – 2539 încălcări sau 16,7%;
- domeniul educației – 2581 încălcări sau 9%;
- industria prelucrătoare – 1182 încălcări sau 7,8%;
- administrația publică – 1051 încălcări sau 6,9%;
- ramura transport și depozitare – 906 încălcări sau 6%;
- ramura de construcții – 716 încălcări sau 4,7% din numărul total de prescripții.

Ca rezultat al neconformării angajatorilor și persoanelor cu funcție de răspundere a acestora la prevederile legislației cu privire la raporturile de muncă, pe parcursul anului de către inspectorii de muncă au fost încheiate și înaintate instanței de judecată spre examinare 270 procese-verbale cu privire la contravenție. Din numărul total de procese-verbale cu privire la contravenție în 7 procese-verbale s-au constatat încălcări care au fost comise în raport cu minori (în baza art.55 al.2, art.55¹, art.58 Cod Contravențional (CC)), în 86 procese-verbale se constată admiterea persoanelor la muncă fără perfectarea formelor legale (în baza art.55 al.1, art.55 al.3 lit.a), art.55¹ CC), în 38 procese-verbale cu privire la contravenție se constată încălcarea termenilor de plată a salariilor, indemnizațiilor și altor plăți cu caracter permanent (în baza art.55 al.1, 55 al.3, art.57 al.1 CC). În celelalte procese-verbale cu privire la contravenție se constată și alte încălcări în domeniul raporturilor de muncă.

Evidența contractelor colective de muncă

În anul 2018, în temeiul articolului 33 alineatul (1) din Codul muncii, de către subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului de Stat al Muncii au fost luate la evidență 605 contracte colective de muncă și acorduri adiționale la ele.

Indicatori referitori la numărul contractelor colective de muncă și acordurile adiționale la ele luate la evidență sunt reflectați în anexa nr.10 la prezentul Raport.

Evidența zilierilor

Cu intrarea în vigoare a Legii nr.22 din 23 februarie 2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, începând cu luna septembrie a fost instituit Registrul de evidență a zilierilor, unde potrivit art.3 sunt înregistrate persoane, care activează doar în domeniul agricol. Conform prevederilor legii nominalizate, completarea și ținerea evidenței zilierilor se efectuează de către beneficiarul de lucrări în registrul achiziționat contra cost de la inspecția teritorială de muncă. În scopul sensibilizării publicului larg privind modul de procurare a Registrelor de evidență a zilierilor, au fost plasate anunțuri pe pagina web a Inspectoratului de Stat al Muncii și Panourile informative ale Consiliilor raionale. Concomitent, inspectorii din cadrul inspecțiilor teritoriale de muncă au desfășurat acțiuni de informare a celor interesați referitor la prevederile legii în cauză prin participarea la întruniri, seminare, mese rotunde, emisiuni televizate și radiofonice locale. Astfel de acțiuni au fost desfășurate în toate raioanele din țară, conform situației. La data de 28 decembrie 2018, de către inspecțiile teritoriale de muncă la solicitarea beneficiarilor, au fost realizate 592 Registre de evidență a zilierilor. De la beneficiarii de lucrări agricole au parvenit la inspecțiile teritoriale de muncă 178 extrase din Registrele de evidență, în care sunt vizate persoane cu statut de zilier, ce constituie un indice de 4483 om-luni.

III. Activități în domeniul securității și sănătății în muncă

Pe parcursul anului 2018, Inspectoratul de Stat al Muncii a întreprins mai multe acțiuni de colaborare cu autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, care au fost investite cu atribuții de control de stat al respectării legislației de securitate și sănătate în muncă conform prevederilor Legii nr.131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, modificată prin Legea nr.185 din 21 septembrie 2017.

În temeiul art.23¹ din Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008, au fost abilitate cu drept de control în domeniul securității și sănătății în muncă 10 autorități competente în domeniul siguranței ocupaționale:

1. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;
2. Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței;
3. Agenția Națională pentru Sănătate Publică;
4. Inspectoratul pentru Protecția Mediului;
5. Agenția Națională Transport Auto;
6. Autoritatea Aeronautică Civilă;
7. Agenția Navală;
8. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;
9. Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației;
10. Agenția pentru Supraveghere Tehnică.

Misiuni și responsabilități

Autoritățile competente în domeniul siguranței ocupaționale au următoarele atribuții:

- a) controlează respectarea legislației privind securitatea și sănătatea în muncă în unitățile din domeniile lor de competență;
- b) realizează activități de pregătire, instruire și informare a angajatorilor și salariaților angajați în unitățile din domeniile lor de competență privind securitatea și sănătatea în muncă;
- c) asigură aplicarea dispozițiilor actelor normative referitoare la condițiile de muncă și protecția salariaților în domeniile de activitate atribuite în competența lor;
- d) în coordonare cu Inspectoratul de Stat al Muncii, asigură instruirea inspectorilor de muncă care activează în structura lor;
- e) difuzează public informații despre cele mai eficiente mijloace de respectare a legislației în domeniul siguranței ocupaționale;
- f) cercetează, în modul stabilit de Guvern, accidentele de muncă;
- g) comunică Inspectoratului de Stat al Muncii informații despre fiecare accident de muncă constatat și cercetat în domeniul său de competență;
- h) transmit, anual și la solicitare, Inspectoratului de Stat al Muncii informații privind activitatea desfășurată în domeniul securității și sănătății în muncă;
- i) participă la elaborarea raportului anual privind activitatea autorităților competente în domeniul controlului respectării cadrului normativ privind raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă, în partea ce vizează activitatea de inspecție a siguranței ocupaționale în domeniul său de competență;
- j) consultă, împreună cu Inspectoratul de Stat al Muncii, listele de verificare aplicabile pentru domeniul, tipul și obiectul de control al siguranței ocupaționale în domeniile lor de competență;
- k) constată contravenții și încheie procese-verbale conform prevederilor Codului contravențional;
- l) participă, la solicitarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, la elaborarea proiectelor de acte normative, de metodologii, instrucțiuni, ghiduri și recomandări metodice privind aplicarea cadrului normativ privind siguranța ocupațională.

Autoritățile competente, în vederea executării atribuțiilor lor în domeniul securității și sănătății muncii, au dreptul să solicite și să primească de la autoritățile administrației publice centrale și locale, de la persoane juridice și fizice informațiile necesare exercitării atribuțiilor lor.

Măsuri organizatorice de implicare a autorităților cu atribuții de control în domeniul siguranței ocupaționale

Pe parcursul anului 2018, în scopul asigurării implementării uniforme a prevederilor legislației privind reformarea sistemului de inspecție în domeniul securității și sănătății în muncă, de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Inspectoratul de Stat al Muncii au fost întreprinse mai multe acțiuni de consultări ale funcționarilor autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale.

Astfel, pentru asigurarea punerii în aplicare a prevederilor legislației cât și pentru determinarea căilor de conlucrare cu autoritățile investite cu atribuții de control

în domeniul siguranței ocupaționale, sub egida Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, au fost organizate întruniri lunare, cu participarea conducerii Inspectoratului de Stat al Muncii, a reprezentanților din partea Ministerului Economiei și Infrastructurii și autorităților respective, care au avut drept scop stabilirea căilor de coordonare și monitorizare a controlului în domeniul siguranței ocupaționale, desemnarea atribuțiilor după domeniile de activitate al autorităților, prezentarea și examinarea formularelor de lucru, determinarea căilor de informare reciprocă, raportare și colaborare, completarea statelor de personal cu inspectori, care să poseze cunoștințe pentru cercetarea cazurilor de accidentare.

Pentru funcționarea efectivă, la începutul anului 2018, toate autoritățile investite cu atribuții în domeniul siguranței ocupaționale au fost asigurate cu formulare-modele ale Fișelor postului inspectorilor de muncă cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă și a Regulamentului-tip de activitate al inspecției teritoriale de muncă ș.a. De asemenea autorităților respective le-au fost repartizate formularele de lucru și de raportare a activității lunare în domeniul siguranței ocupaționale.

În paralel, la Ministerul Economiei și Infrastructurii au fost organizate ședințe de lucru, cu participarea conducerii Inspectoratului de Stat al Muncii și reprezentanții autorităților investite cu atribuții de control în domeniul securității și sănătății în muncă, referitoare la:

- punerea în aplicare a modificărilor operate în legislație privind transmiterea unor competențe ale Inspectoratului de Stat al Muncii către 10 autorități competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale;
- modalitatea de repartizare a unităților (întreprinderi, instituții și organizații din sectorul privat și public) pe domeniile de competență a autorităților cu atribuții în domeniul controlului siguranței ocupaționale;
- efectuarea controlului de stat și respectiv cercetarea accidentelor de muncă;
- modul de instruire inițială și continuă a inspectorilor de muncă;
- instruirea angajatorilor și salariaților pe parcursul activității;
- completarea statelor de personal cu inspectori de muncă;
- situația creată privind necercetarea accidentelor de muncă produse după 27 octombrie 2017.

În cadrul întrunirii, desfășurată în luna aprilie 2018 în incinta Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, cu participarea experților în domeniul reformelor, experți din cadrul Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru, reprezentanții Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Inspectoratului de Stat al Muncii și a Consilierului de Nivel Înalt al Uniunii Europene în domeniul legislației ocupării forței de muncă, a fost propus pentru examinare și dezbateri Planul de acțiuni inițiale în vederea implementării reformei sistemului instituțional de siguranță ocupațională. Planul prevede un șir de acțiuni cu caracter normativ (elaborare de acte) și acțiuni de ordin administrativ și organizatoric.

Ulterior, situația privind desfășurarea controlului de stat în domeniul siguranței ocupaționale a fost analizată în cadrul ședinței Comisiei Naționale pentru Consultări și Negocieri Colective „Cu privire la organizarea și funcționarea autorităților publice centrale cu competențe în domeniul securității și sănătății în muncă” și în cadrul ședințelor de lucru de la Ministerul Economiei și Infrastructurii. Ședințele au fost organizate în scopul identificării soluțiilor referitoare la problemele existente în

domeniul securității și sănătății în muncă. Începând cu 15 iunie 2018, pe durata unui an calendaristic, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 79 din 24 mai 2018 atribuțiile de cercetare a accidentelor de muncă grave și mortale au revenit Inspectoratului de Stat al Muncii.

Pe parcursul anului 2018, inspectorii de muncă din cadrul autorităților competente în domeniul siguranței ocupaționale au fost antrenați în elaborarea Metodologiei privind controlul de stat în baza analizei riscurilor pentru domeniul securității și sănătății în muncă și a Listelor de verificare în domeniul lor de competență. Ulterior, au fost elaborate și aprobate prin hotărâri de guvern Metodologii ale controlului de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor, aferent domeniilor de competență la 8 autorități cu atribuții de control în domeniul siguranței ocupaționale. În luna octombrie 2018 a avut loc întrunirea de lucru dintre conducerea Inspectoratului de Stat al Muncii și conducătorii autorităților, privind aspectele efectuării controlului de stat în baza analizei riscurilor.

În contextul reformei cadrului legislativ în domeniul controlului de stat asupra activității de întreprinzător, Ministerul Economiei și Infrastructurii în comun cu Proiectul „Reforma Climatului Investițional” al Corporației Financiare Internaționale au elaborat obiective și indicatori de performanță pentru analiza activității organelor de control de stat, potrivit art. 31² din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. Astfel, în perioada 12 – 16 noiembrie 2018, au fost organizate ședințe cu reprezentanții fiecărei autorități competente în domeniul siguranței ocupaționale. Scopul ședințelor a fost asigurarea implementării corecte și coerente, de către autoritățile competente în domeniul siguranței ocupaționale, a reformei procedurii de control asupra activității de întreprinzător în baza criteriilor de risc. Au fost stabilite prioritățile în ceea ce privește examinarea plângerilor și cercetarea accidentelor, identificarea necesităților de consolidare a capacităților normative și instituționale de formare profesională a inspectorilor de muncă în domeniul siguranței ocupaționale. De asemenea a fost organizată ședința de lucru pentru elaborarea obiectivelor și indicatorilor de performanță și analiza activității Inspectoratului de Stat al Muncii.

Ulterior, la ședința de lucru cu conducerea de vârf a autorităților cu atribuții de control în domeniul siguranței ocupaționale, au fost examinate impedimentele în activitatea de inspecție și determinarea căilor de înlăturare a lor.

Din cele 10 autorități competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, 8 autorități dispun de regulamente de organizare și funcționare în care sunt prevăzute atribuții de control în domeniul siguranței ocupaționale. Nu dispun de regulamente Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.

Structura organizatorică a autorităților cu atribuții de control în domeniul siguranței ocupaționale

Conform prevederilor Legii nr.185 din 21 septembrie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, atribuția privind efectuarea controlului de stat al respectării legislației de securitate și sănătate în muncă a fost repartizată la 10 autorități competente. În 7 autorități au fost constituite subdiviziuni (direcții, secții, servicii) cu atribuții în domeniul siguranței ocupaționale. Datorită faptului că în 3 autorități, în structura organizatorică nu au fost create subdiviziuni și nu a fost

încadrat personal responsabil de efectuarea controlului de stat în domeniul siguranței ocupaționale, activitatea în domeniul dat nu a fost desfășurată.

**Personalul autorităților cu atribuții de control
în domeniul siguranței ocupaționale**

În temeiul Hotărârii Guvernului nr.889 din 01 noiembrie 2017 cu privire la optimizarea structurii și efectivului unor autorități cu funcții de control și supraveghere, la finele anului 2018 erau angajați în calitate de inspectori, cu atribuții de control în domeniul siguranței ocupaționale în:

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor – 9 inspectori în Direcția siguranța ocupațională, din 10 prevăzuți în hotărârea guvernului menționată;

Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței – 3 inspectori în Direcția asigurarea intereselor consumatorilor și siguranța ocupațională – din 4 prevăzuți;

Agenția Națională pentru Sănătate Publică – 1 inspector în Secția management și metodologia controlului în domeniul siguranței ocupaționale – din 4 prevăzuți;

Inspectoratul pentru Protecția Mediului – 2 inspectori în Secția siguranța ocupațională – din 4 prevăzuți;

Agenția Națională Transport Auto – 4 inspectori în Serviciul control și siguranța ocupațională – din 4 prevăzuți;

Agenția pentru Supravegherea Tehnică – 7 inspectori în Direcția siguranța ocupațională – din 10 prevăzuți;

Autoritatea Aeronautică Civilă – 1 inspector în Serviciul siguranța ocupațională;

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică – 1 inspector;

Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației – pentru 3 inspectori în cadrul Direcției supraveghere piață;

Agenția Navală – 0 inspectori.

Persoanele angajate în cadrul autorităților respective au urmat un curs de instruire inițială în domeniul securității și sănătății în muncă. Totodată, în perioada 11 – 15 iunie 2018, inspectorii au participat la cursuri de instruire pentru aplicarea Listelor de verificare în cadrul proiectului „Reforma climatului investițional în Moldova”, desfășurat cu sprijinul Corporației Financiare Internaționale, membră a Grupului Băncii Mondiale.

Activitatea de inspecție

Inspectoratului de Stat al Muncii i-au fost prezentate rapoarte privind activitatea în anul 2018 a inspectorilor cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă din cadrul autorităților competente cu atribuții în domeniul siguranței ocupaționale. Din aceste rapoarte reiese, că controale în domeniul securității și sănătății în muncă au fost desfășurate doar pe parcursul trimestrului IV al anului 2018 de către 2 autorități (*Agenția pentru Supraveghere Tehnică și Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației*).

Total au fost efectuate 21 de controale, în care au fost consemnate 26 încălcări de la prevederile actelor legislative și normative din domeniul securității și sănătății în muncă. Totodată, în perioada de referință au fost întreprinse acțiuni de inspecție orientate spre prevenirea încălcării legislației securității și sănătății în muncă.

În acest sens au fost demarate 1720 acțiuni de sensibilizare a angajaților și angajatorilor (seminare, întruniri, mese rotunde, ateliere de lucru, consultări) privind respectarea actelor normative din domeniul securității și sănătății în muncă:

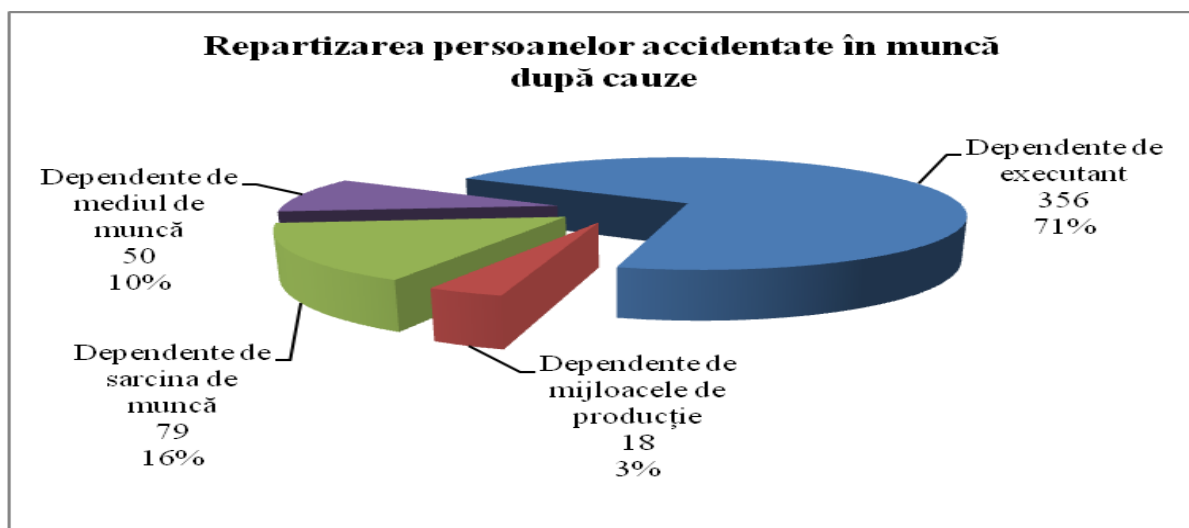
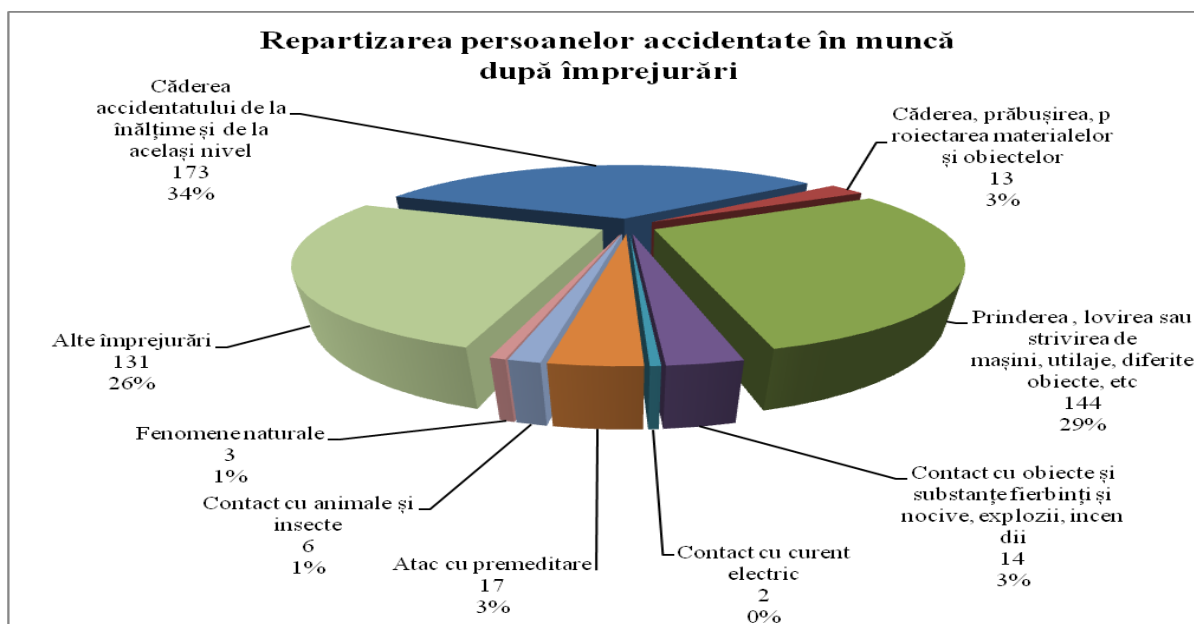
- au fost acordate și publicate 21 de interviuri cu tematica siguranței ocupaționale (*Agenția Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, Agenția pentru Supraveghere Tehnică*);

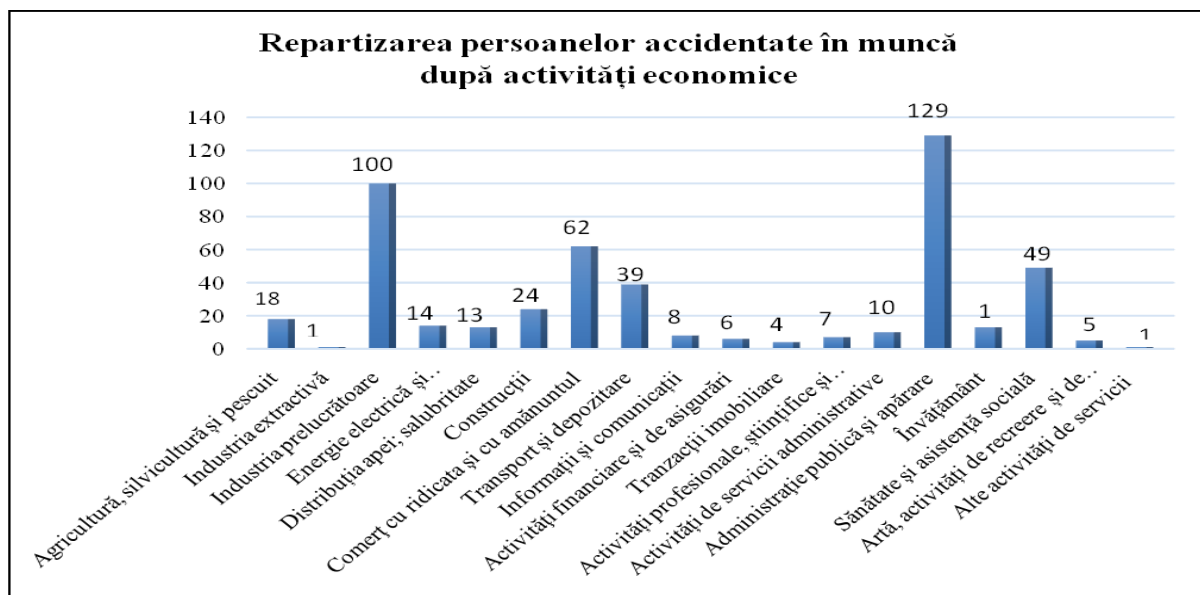
- au fost elaborate 2 pliante destinate angajatorilor și angajaților cu tematica securității și sănătății în muncă (*Agenția Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței*);

- au fost examinate 16 petiții (din care 6 vizau accidente de muncă și 8 condițiile de muncă) și 5 sesizări (*Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor*).

IV. Date statistice referitoare la accidente de muncă

Din cauza deficiențelor de securitate, potrivit statisticilor, anual se înregistrează un număr mare de accidentați proveniți din accidente de muncă. În perioada de referință, la unitățile cuprinse în statistici, s-a înregistrat un număr total de 503 accidentați.

Numărul total de zile-om de incapacitate temporară de muncă a accidentaților a fost de 16123, determinând un indice de durată medie al incapacității temporare de muncă cauzată de accidente de muncă de 35 (număr de zile-om ce-i revin unui accidentat).

Numărul de accidentați și pierderile materiale aferente accidentelor de muncă, produse la unitățile acoperite de sondajul statistic, precum și repartizarea accidentaților în muncă pe activități, împrejurări și cauze se reprezintă în anexele nr. 11 și nr. 12 la prezentul Raport.

Conform art.222 din Codul muncii, una din direcțiile principale ale politicii de stat în domeniul securității și sănătății în muncă este asigurarea priorității vieții, integrității fizice și sănătății salariaților, prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale.

În cazul evenimentelor de accidentare, potrivit art.13 lit. p) din Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008, angajatorul este obligat să asigure comunicarea, cercetarea, evidența și raportarea corectă și în termeni stabiliți a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale produse în unitate, elaborarea și realizarea măsurilor de prevenire a acestora.

Cercetarea accidentelor de muncă se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1361 din 22 decembrie 2005.

Regulamentul în cauză obligă angajatorul să comunice imediat Inspectoratului de Stat al Muncii despre producerea accidentelor de muncă și să asigure cercetarea acestora. Regulamentul stabilește că accidentele cu incapacitate temporară de muncă pot fi cercetate de angajator, iar accidentele de muncă grave și mortale se cercetează de inspectorii de muncă. În temeiul Regulamentului, angajatorului îi revine obligațiunea de a raporta anual organelor de statistică despre accidentele de muncă produse la unitate.

Astfel, pe parcursul anului 2018, la Inspectoratul de Stat al Muncii au fost comunicate 428 accidente (inclusiv 2 accidente produse în anii precedenți).

De către comisiile de cercetare a întreprinderilor au fost cercetate 331 accidente cu incapacitate temporară de muncă.

Inspectorii Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor au cercetat 2 accidente mortale (inclusiv 1 colectiv) și 1 caz grav – cu accidentarea gravă a 1 femei.

În temeiul Legii nr.79 din 24 mai 2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, începând cu 15 iunie 2018, termen de un an de zile, atribuțiile de cercetare a accidentelor de muncă grave și mortale au revenit Inspectoratului de Stat al Muncii. Astfel, prin dispoziția Directorului Inspectoratului de Stat al Muncii au fost dispuse spre cercetare inspectorilor de muncă 94 accidente produse în câmpul muncii.

Din numărul total de accidente cercetate de inspectorii de muncă, 59 au fost clasificate ca accidente de muncă, din care 33 mortale – în rezultatul cărora și-au pierdut viața 38 persoane, și 26 grave – în care au avut de suferit 31 persoane (inclusiv 4 femei).

Pe parcursul anului inspectorii de muncă au mai cercetat:

- accidente mortale în afara muncii –26;
- accidente, care nu se încadrează în prevederile Regulamentului de cercetare a accidentelor de muncă: mortale – 4, grave – 1;
- accidente cu incapacitate temporară de muncă – 4.

Repartizarea accidentelor de muncă, cercetate de inspectorii de muncă, după genul de activitate denotă, că ponderea cea mai mare revine ramurii de transport, depozitare și comunicații (8 accidente mortale și 2 grave), construcții (6 accidente mortale și 4 grave), în agricultură și silvicultură (5 accidente mortale și 6 grave). În comerț s-au produs 8 accidente (4 accidente mortale și 4 grave). În industria prelucrătoare s-au produs 7 accidente (2 mortale și 5 grave). În domeniul energiei electrice, gazelor și apei s-au produs 5 accidente mortale și 1 grav. În alte activități de servicii s-au produs 3 accidente mortale și 2 grave. Câte 1 accident grav s-a produs la exploatarea carierelor și în domeniul sănătății.

Printre cele mai frecvente împrejurări de accidentare a salariaților la locurile de muncă este căderea executantului de la înălțime și de la același nivel; prinderea, lovirea sau strivirea de mașini și utilaje în funcțiune și de mijloace de transport pe drumuri publice; căderea, prăbușirea de materiale și obiecte. De asemenea, ca rezultat al cercetării accidentelor s-a stabilit că, acestea s-au produs cel mai frecvent din cauza încălcării de către executanți a normelor de securitate și sănătate în muncă, cât și din cauza sarcinii de muncă inadecvate.

Dosarele de cercetare a accidentelor de muncă grave și mortale, întocmite de inspectorii de muncă, au fost remise în adresa organelor de poliție pentru examinare sub aspect penal.

Un obstacol în cercetarea obiectivă a circumstanțelor și cauzelor în care se produc accidentele de muncă, și prin urmare un obstacol în determinarea măsurilor de prevenire a unor evenimente similare este comunicarea cu întârziere sau necomunicarea de către angajator Inspectoratului de Stat al Muncii despre producerea acestor evenimente. Pe parcursul anului 2018 au fost comunicate 2 accidente produse în anii precedenți, din care – 1 accident de muncă mortal și 1 grav.

O dificultate aparte în procesul de cercetare o constituie accidentele produse cu persoanele aflate într-o relație de muncă nedeclarată. Astfel, în anul 2018 s-au produs 3 accidente mortale și 3 grave cu persoane, care nu aveau relațiile de muncă legalizate în modul stabilit de legislație. Aceste evenimente s-au produs la 1 angajator-persoană fizică și 5 agenți economici.

În asemenea situații cercetarea accidentului devine posibilă numai după dovedirea în instanța de judecată a existenței relațiilor de muncă.

Repartizarea accidentelor de muncă grave și mortale, cercetate de inspectorii de muncă, pe împrejurări și cauze se prezintă în anexa nr. 13 la prezentul Raport.

Pierderile materiale în urma accidentelor de muncă suportate de unitățile, vizate în statistici, în anul 2018 se estimează la 5908,7 mii lei, din care 57,8 la sută constituie plățile conform certificatelor de concediu medical, 8,2 la sută reprezintă plăți pentru repararea prejudiciului cauzat, 10,2 la sută sunt plățile indemnizațiilor unice în cazul reducerii capacității de muncă sau decesul angajatului și 23,8 la sută constituie valoarea mijloacelor de producție defectate.

V. Acțiuni de sensibilizare, informare și consultare

Pentru sensibilizarea, informarea și consultarea celor interesați în aplicarea corectă și eficientă a legislației, precum și pentru asigurarea transparenței activității de inspecție s-au realizat acțiuni de informare a populației prin diferite mijloace mass-media despre cele mai eficiente metode de aplicare a Codului muncii, a legislației din domeniul muncii, și despre activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii. În această ordine de idei au fost acordate 11 interviuri la posturile de radio locale și centrale, 37 participări în cadrul emisiunilor televizate și au fost publicate 74 articole în diverse publicații periodice centrale și locale.

Potrivit atribuțiilor ce-i revin, Inspectoratul de Stat al Muncii a acordat ajutor metodologic și consultativ salariaților și angajatorilor în soluționarea diverselor probleme ce țin de aplicarea legislației muncii. În perioada raportată au beneficiat de ajutorul consultativ al Inspectoratului de Stat al Muncii și subdiviziunilor sale structurale circa 2300 persoane.

În vederea promovării muncii decente de către inspectorii de muncă în colaborare cu autoritățile publice locale, au fost realizate 32 măsuri (întruniri) de informare și sensibilizare a salariaților, întreprinzătorilor și reprezentanților săi, în cadrul cărora au participat 476 persoane, fiind desemnate cele mai bune practici de dezvoltare a muncii decente și dezavantajele achitării salariilor „în plic” și practicării „muncii la negru”.

În cadrul vizitelor de control inspectorii de muncă au realizat activități de pregătire, instruire, informare și consultare în domeniul raporturilor de muncă pentru 3781 salariați de la 187 unități economice.

În scopul interzicerii celor mai grave forme ale muncii copiilor și acțiunea imediată în vederea eliminării lor, cât și pentru familiarizarea cu prevederile legislației referitoare la munca persoanelor cu vârsta de până la 18 ani, pe parcursul anului 2018 de către inspectorii de muncă au fost organizate seminare instructiv-consultative pentru tineretul studios. În cadrul acestor seminare participanții au fost informați despre prevederile legislației muncii și despre modalitățile de aplicare a acesteia. La seminarele în cauză au participat 3040 tineri din 86 instituții de învățământ preuniversitar din localități urbane și rurale.

Inspectorii de muncă au participat la Forumul profesiilor „O carieră de succes acasă”, Târguri ale locurilor de muncă pentru Tineret și alte evenimente organizate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, unde au fost oferite informații și consultații pentru vizitatorii interesați privind aplicarea legislației muncii în relațiile de muncă. Inspectorii de muncă au participat și la seminare de sensibilizare pentru tineret, organizate de autoritățile publice locale. Aceste măsuri sunt eficiente și avantajoase atât persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă cât și angajatorilor.

În perioada de referință, Inspectoratul de Stat al Muncii a coordonat activitatea de instruire și formare a persoanelor cu funcții de răspundere din unități în domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă.

În contextul promovării prevederilor și sesizării modului în care se respectă legislația muncii, inspectorii de muncă au luat parte la întrunirile și ședințele de lucru periodice, organizate de autoritățile publice locale și subdiviziunile teritoriale ale administrației publice centrale desconcentrate în teritoriu.

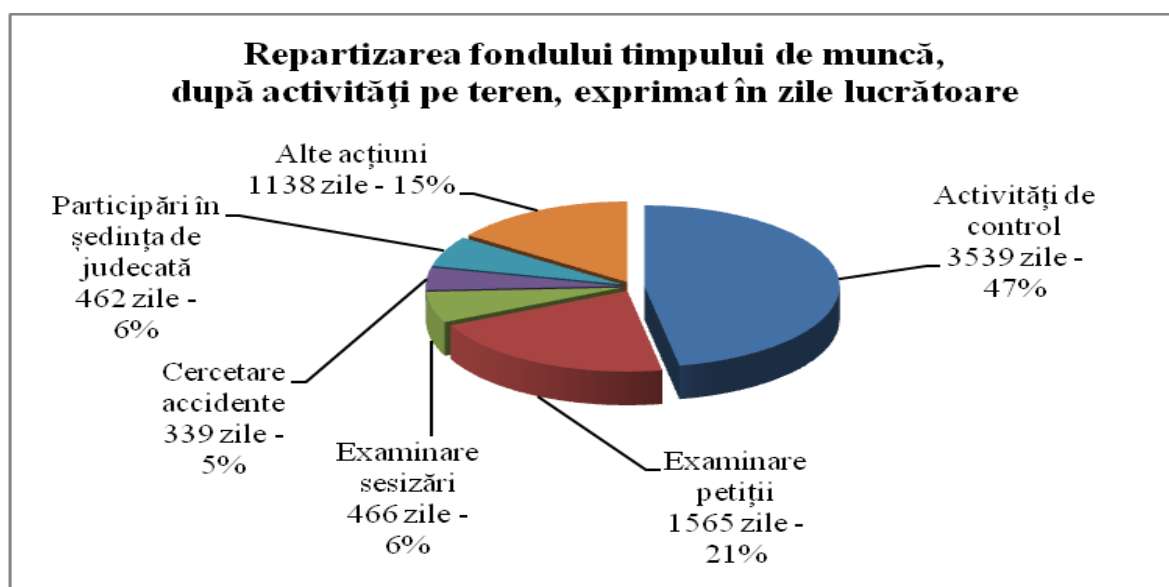
VI. Resurse de timp consumate în activitățile de inspecție

Succesul activităților de inspecție este determinat de eficiența planificării și utilizării fondului timpului de muncă. În anul 2018 utilizarea fondului timpului de muncă de către inspectorii de muncă se reprezintă după cum urmează.

Pentru efectuarea controalelor au fost consumate 3539 zile-om, ce constituie 47 la sută din fondul timpului utilizat pe teren (7509 zile-om). Pentru efectuarea unui control inspectorii de muncă utilizează 1,5 zile.

Pentru examinarea petițiilor total au fost consumate 1565 zile-om sau 21 la sută din fondul timpului utilizat pe teren.

La cercetarea accidentelor comunicate s-au consumat 339 zile-om, ceea ce constituie 5 la sută din fondul timpului utilizat pe teren.

VII. Consolidarea capacităților profesionale și logistice ale inspectorilor de muncă

În cadrul programului de instruire continuă a inspectorilor de muncă și în conformitate cu Programul de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii pentru anul 2018 au fost desfășurate diferite măsuri instructive.

În comun cu colaboratorii Centrului Național Anticorupție și Biroului Migrație și Azil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne în perioada 26 – 29 iunie 2018 au fost organizate și desfășurate 3 seminare zonale de instruire pentru 44 inspectorii de muncă cu tematica „Prevenirea și combaterea problemelor de integritate a agentului public. Prevenirea și combaterea ilegalităților în acțiunile de plasare în câmpul muncii a cetățenilor străini pe teritoriul Republicii Moldova”.

Au fost desfășurate seminare de instruire a inspectorilor de muncă cu tematica „Controlul asupra corectitudinii stabilirii, calculării și achitării indemnizațiilor pentru

incapacitate temporară de muncă din bugetul asigurărilor sociale de stat prin intermediul angajatorilor”, organizate în colaborare cu funcționari de la Casa Națională de Asigurări Sociale pentru 49 inspectori din cadrul Inspectoratului de Stat al Muncii.

Pentru studierea bunelor practici, cât și pentru preluarea unor aspecte pozitive din domeniul controlului siguranței ocupaționale, la invitația autorității cu atribuții în domeniul muncii și în domeniul inspecției muncii în perioada 19 – 23 martie 2018 a fost întreprinsă o vizită de lucru a reprezentanților Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Inspectoratului de Stat al Muncii la Vilnius, Lituania. În cadrul acestei vizite au fost studiate diferite modele de planificare și desfășurare a activităților de inspecție a muncii, parte din care pot fi soluții și pentru Republica Moldova. În perioada 10 – 13 septembrie alți 2 reprezentanți ai Inspectoratului de Stat al Muncii au întreprins o vizită de lucru la Vilnius, pentru participarea la un training cu genericul „Organizarea și planificarea pregătirii inspectorilor de muncă și a activităților de inspecție”, desfășurat de Inspectoratul Muncii din Lituania.

Reprezentanții Inspectoratului de Stat al Muncii au participat și la alte acțiuni, desfășurate în colaborare cu organismele internaționale, printre care se înscriu:

- atelierul de lucru privind noile aranjamente asupra timpului de muncă, organizat de Organizația Internațională a Muncii în cadrul căruia au fost prezentate standardele internaționale privind timpul de muncă, precum și elaborarea unor aranjamente ale timpului de muncă echilibrate benefic atât pentru lucrători cât și pentru întreprinderi;

- 5 ateliere regionale de lucru cu tematica „Schimbul de bune practici privind cooperarea inter-instituțională și planificare a politicii de combatere a traficului de ființe umane”, privind consolidarea capacităților funcționarilor din domeniul antitrafic, organizate de Secretariatul permanent al comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane în parteneriat cu Misiunea OSCE în Moldova;

- campania de informare cu genericul ”Invizibil printre noi”, organizată la Dubăsari de Secretariatul permanent pentru combaterea traficului de ființe umane;

- atelierul de lucru privind consolidarea capacităților actorilor din domeniul anti-trafic pe dimensiunea ”Cooperarea instituțiilor de stat cu organizațiile non-guvernamentale și actorii non-tradiționali în procesul de asistare a victimelor traficului de ființe umane”, în contextul implementării proiectului ”Consolidarea capacităților Republicii Moldova în domeniul combaterii traficului de ființe umane”, proiect finanțat de Centrul Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor de Migrație în cadrul parteneriatului de Mobilitate Uniunea Europeană – Republica Moldova;

- Congresul internațional în domeniul securității și sănătății în muncă de la Istanbul, Turcia.

- în temeiul Hotărârii Guvernului nr.445 din 16 mai 2018, conducerea Inspectoratului de Stat al Muncii în componența delegației tripartite a Republicii Moldova, a participat la cea de-a 107-a sesiune a Conferinței Internaționale a Muncii (or. Geneva, Elveția).

- la angajare, 3 reprezentanți ai Inspectoratului de Stat al Muncii, au fost instruiți conform unui curs de „Securitate și sănătate în muncă”.

Asigurarea logistică a inspectorilor de muncă reprezintă una din prioritățile de dezvoltare strategică al Inspectoratului de Stat al Muncii.

Încheiere

Rezultatele obținute confirmă că activitatea de inspecție a muncii în anul 2018 a reprezentat un proces complex în derulare, care necesită eforturi și coerență în acțiuni. Eforturile depuse de către autoritățile cu drept de control în domeniul muncii contribuie la o aplicare mai sigură și mai adecvată a prevederilor legislative, fapt care conduce la sporirea gradului de implementare a legislației din domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă.

Pentru a asigura realizarea continuă a obiectivelor stabilite de Lege, este oportun și necesar un nivel mai înalt de organizare și asigurare logistică, dezvoltare a capacităților profesionale a inspectorilor autorităților cu atribuții de control în domeniul muncii (raporturi de muncă, securitatea și sănătatea în muncă):

- să elaboreze și să formuleze propuneri în vederea conformării cadrului național de reglementare a activităților de inspecție cu normele internaționale respective la care Republica Moldova este parte;

- să-și mențină și în continuare orientarea spre dezvoltarea și promovarea celor mai eficiente măsuri complexe pentru:

- **asigurarea respectării de către angajatori a legislației privind securitatea și sănătatea în muncă;**

- **monitorizarea riscurilor de accidentare în muncă;**

- **monitorizarea muncii femeilor și persoanelor mai tinere de 18 ani;**

- **monitorizarea muncii persoanelor cu dizabilități;**

- **monitorizarea modului de încadrare în muncă, perfectare a contractelor individuale de muncă;**

- **monitorizarea nediscriminării în muncă;**

- **prevenirea și combaterea fenomenului „muncii nedeclarate”;**

- **corectitudinea stabilirii, calculării și a plății indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, a indemnizației pentru prevenirea îmbolnăvirilor, a indemnizației pentru îngrijirea copilului bolnav.**

Aceasta va conduce la realizarea mai profundă și mai integră a drepturilor angajaților ce decurg din raporturile de muncă, la o protecție mai sigură a salariaților în exercitarea funcțiilor lor.

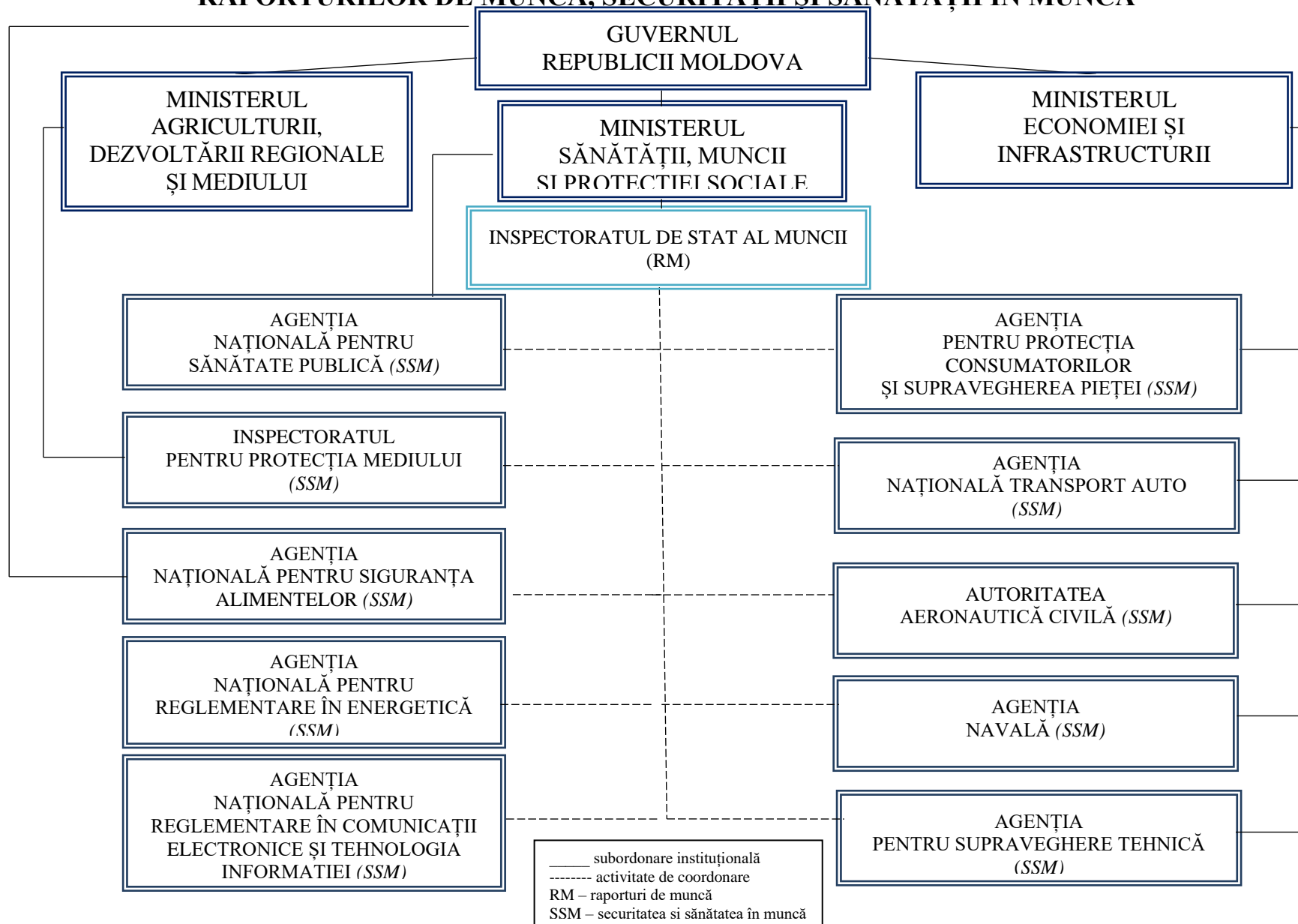
Director

al Inspectoratului de Stat al Muncii

Dumitru STĂVILĂ

Chișinău, iunie 2019

ORGANIGRAMA SISTEMULUI DE INSPECȚIE ÎN DOMENIUL RAPORTURILOR DE MUNCĂ, SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

Cadrul legislativ aferent Inspectoratului de Stat al Muncii

Cadrul legislativ de reglementare a activității Inspectoratului de Stat al Muncii

Acte internaționale

Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 81/1947 privind inspecția muncii în industrie și comerț, Geneva, ratificată prin Legea nr. 593-XIII din 26.09.1995;
Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 129/1969 privind inspecția muncii în agricultură, Geneva, ratificată prin Legea nr. 1330-XIII din 26.09.1997;
Carta socială europeană revizuită, adoptată la Strasbourg la 03.05.1996.

Acte naționale

Codul Muncii, aprobat prin legea nr. 154-XV din 28.03.2003;
Legea nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
Legea nr.140-XV din 10.05.2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii;
Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător;
Legea nr.190-XIII din 19.07.1994 cu privire la petiționare;
Regulamentul de organizare și funcționare a Inspectoratului de Stat al Muncii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.788 din 07.10.2013;
Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1361 din 22.12.2005;
Programul de activitate a Inspectoratului de Stat al Muncii pentru anul 2018.

Cadrul legislativ aflat în incidența controlului Inspectoratului de Stat al Muncii

Acte internaționale:

Declarația Universală a Drepturilor Omului;
Pactul internațional cu privire la drepturile economice sociale și culturale din 16 decembrie 1966;
Carta socială europeană revizuită;
Convenții ale Organizației Internaționale a Muncii, ratificate de Republica Moldova;
Directive ale Uniunii Europene.

Acte naționale:

Codul Muncii, aprobat prin Legea nr.154-XV din 28.03.2003;
Legea nr.1432-XIV din 28.12.2000 privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim;
Legea salarizării, nr.847-IV din 12.02.2002;
Legea nr.289 din 22.07.2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale;
Legea nr.355-XVI din 23.12.2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar;

Legea nr.48 din 22.03.2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici;

Legea nr. 60 din 30.03.2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități;

Legea nr.22 din 23.02.2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri;

Legea nr.756-XIV din 24.12.1999 asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale;

Legea securității și sănătății în muncă, nr.186-XVI din 10.07.2008;

Hotărârea Guvernului nr.95 din 05.02.2009 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii securității și sănătății în muncă;

Hotărârea Guvernului nr.375 din 27.05.2014 cu privire la aprobarea Metodologiei de planificare a controlului de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei criteriilor de risc pentru domeniul de control efectuat de către Inspectoratul de Stat al Muncii;

Hotărârea Guvernului nr.894 din 12.09.2018 Metodologia privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor în domeniile de control ale Inspectoratului de Stat al Muncii;

Hotărârea Guvernului nr.743 din 11.06.2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară;

Hotărârea Guvernului nr.535 din 07.05.2003 privind aprobarea Modulului de calculare și de plată a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de achitare a acestuia;

Hotărârea Guvernului nr.426 din 26.04.2004 privind aprobarea Modulului de calculare a salariului mediu;

Hotărârea Guvernului nr.108 din 03.02.2005 privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.381 din 13.04.2006 cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare în baza Rețelei tarifare unice;

Hotărârea Guvernului nr.1449 din 24.12.2007 privind carnetul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.165 din 09.03.2010 cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real;

Hotărârea Guvernului nr.331 din 28.05.2012 privind salarizarea funcționarilor publici;

Hotărârea Guvernului nr.98 din 04.02.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de organizare a normării muncii în ramurile economiei naționale;

Hotărârea Guvernului nr.550 din 09.07.2014 privind stabilirea cuantumului salariului minim pe țară;

Hotărârea Guvernului nr.837 din 06.07.2016 pentru aprobarea Regulamentului privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală.

Convenții Colective de toate nivelurile.

Contracte colective de muncă.

Alte acte normative din domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă.

Cadrul legislativ aferent autorităților cu atribuții de control în domeniul securității și sănătății în muncă

Acte internaționale:

Declarația Universală a Drepturilor Omului;
Pactul internațional cu privire la drepturile economice sociale și culturale din 16 decembrie 1966;
Carta socială europeană revizuită;
Convenții ale Organizației Internaționale a Muncii, ratificate de Republica Moldova;
Directive ale Uniunii Europene.

Acte naționale:

Codul Muncii, aprobat prin Legea nr.154-XV din 28.03.2003;
Legea securității și sănătății în muncă, nr.186-XVI din 10.07.2008;
Legea nr.756-XIV din 24.12.1999 asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale;
Hotărârea Guvernului nr.513 din 11.08.1993 despre aprobarea Regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale;
Hotărârea Guvernului nr.264 din 06.10.1993 privind aprobarea Nomenclatorului industriilor, profesiilor și lucrărilor cu condiții de muncă grele și nocive, proscrie femeilor și Normelor de solicitare maximă, admise pentru femei la ridicarea și transportarea manuală a greutăților;
Hotărârea Guvernului nr.1101 din 17.10.2001 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la stabilirea indemnizației de dizabilitate pentru accidente de muncă sau boli profesionale;
Hotărârea Guvernului nr.1335 din 10.10.2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la evaluarea condițiilor de muncă la locurile de muncă și modul de aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care pot fi stabilite sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile;
Hotărârea Guvernului nr.152 din 19.02.2004 cu privire la cuantumul sporului de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile;
Hotărârea Guvernului nr.1223 din 09.11.2004 privind aprobarea Nomenclatorului profesiilor și funcțiilor cu condiții de muncă vătămătoare, activitatea cărora acordă dreptul la concediu de odihnă anual suplimentar plătit și durata zilei de muncă redusă a personalului medico-sanitar;
Hotărârea Guvernului nr.1487 din 31.12.2004 cu privire la aprobarea Listei – tip a lucrărilor și locurilor de muncă cu condiții grele și deosebit de grele, vătămătoare și deosebit de vătămătoare pentru care salariaților li se stabilesc sporuri de compensare;

Hotărârea Guvernului nr.1361 din 22.12.2005 privind aprobarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.95 din 05.02.2009 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii securității și sănătății în muncă:

a) Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locurile de muncă și prevenirea riscurilor profesionale;

b) Regulamentul cadru de organizare și funcționare a comitetului pentru securitatea și sănătatea în muncă;

Hotărârea Guvernului nr.353 din 05.05.2010 cu privire la aprobarea Cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.603 din 11.08.2011 privind Cerințele minime de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.80 din 09.02.2012 privind Cerințele minime de securitate și sănătate pentru șantierul temporar sau mobil;

Hotărârea Guvernului nr.244 din 08.04.2013 privind aprobarea Cerințelor minime pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.324 din 30.05.2013 cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind cerințele de sănătate și securitate pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.918 din 18.11.2013 privind Cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.362 din 27.05.2014 cu privire la aprobarea Cerințelor minime privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor generate sau care pot fi generate de expunerea la zgomot, în special împotriva riscurilor pentru auz;

Hotărârea Guvernului nr.541 din 07.07.2014 cu privire la aprobarea Nomenclatorului lucrărilor cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase la care este interzisă aplicarea muncii persoanelor în vârstă de până la 18 ani și a Normelor de solicitare maximă admise pentru persoanele în vârstă de până la 18 ani la ridicarea și transportarea manuală a greutăților;

Hotărârea Guvernului nr.584 din 12.05.2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru manipularea manuală a încărcăturilor care prezintă riscuri pentru lucrători, în special de producere a unor afecțiuni dorsolombare;

Hotărârea Guvernului nr.589 din 12.05.2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă referitoare la expunerea lucrătorilor la riscuri generate de vibrațiile mecanice;

Hotărârea Guvernului nr.819 din 01.07.2016 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucrul la monitor;

Hotărârea Guvernului nr.1025 din 07.09.2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc;

Hotărârea Guvernului nr.1282 din 29.11.2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind modul de cercetare și stabilire a diagnosticului de boală (intoxicație) profesională;

Hotărârea Guvernului nr.1324 din 08.12.2016 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind cerințele esențiale de securitate ale explozibililor de uz civil, punerea la dispoziție pe piață și controlul explozibililor de uz civil;

Hotărârea Guvernului nr.506 din 05.07.2017 pentru aprobarea Cerințelor minime de securitate privind exploatarea ascensoarelor;

Hotărârea Guvernului nr.552 din 12.07.2017 pentru aprobarea Cerințelor minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale;

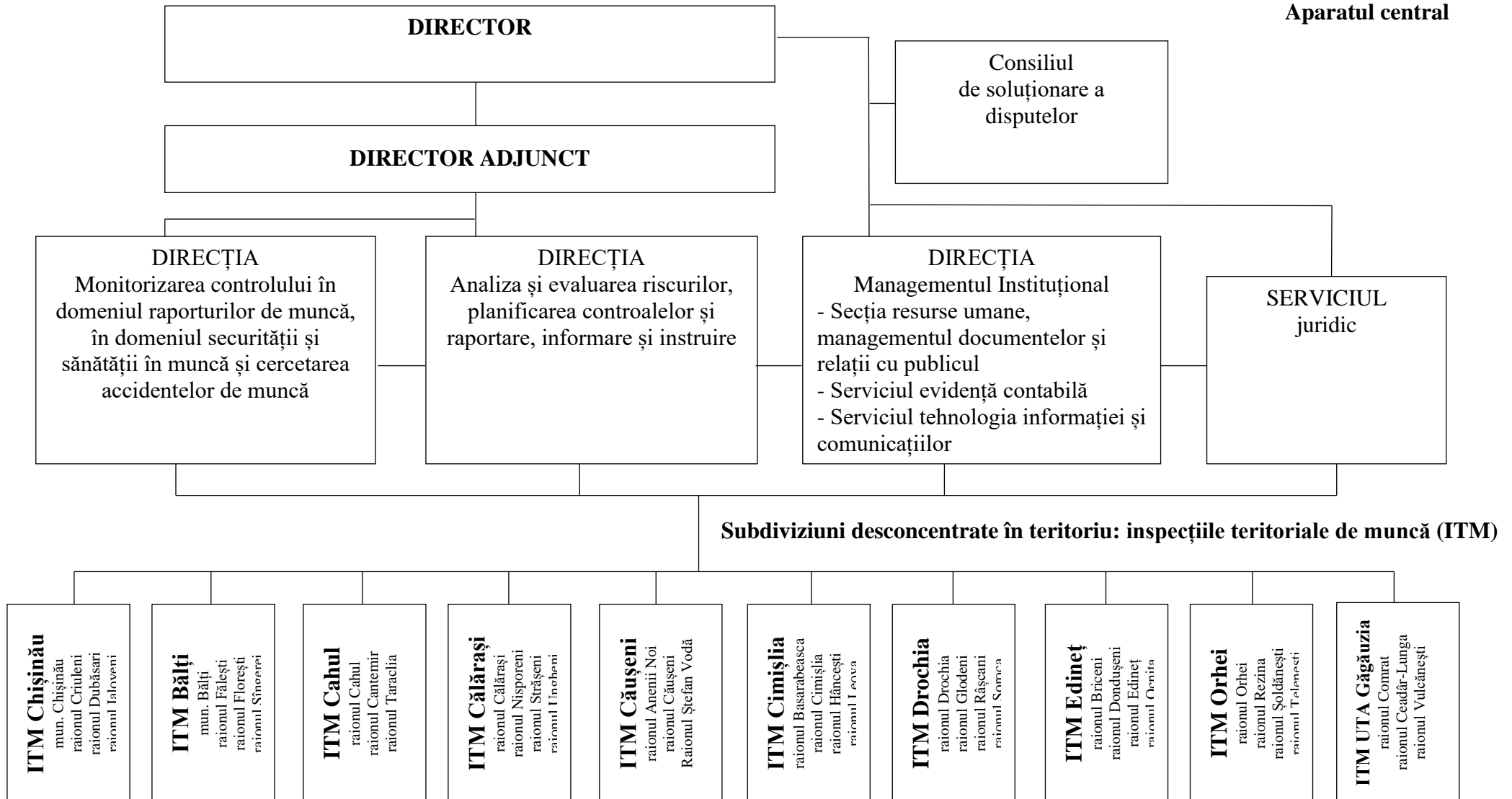
Hotărârea Guvernului nr.775 din 02.10.2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind protecția sănătății lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.608 din 03.07.2018 pentru aprobarea Regulamentului privind asigurarea securității radiologice în activități cu surse de radiație ionizantă în exteriorul incintei special amenajate.

Convenții Colective de toate nivelurile.

Alte acte normative din domeniul securității și sănătății în muncă.

ORGANIGRAMA INSPECTORATULUI DE STAT AL MUNCII

**Repartizarea inspectorilor de muncă
pe funcții publice și domenii de activitate
în inspecțiile teritoriale de muncă la 31 decembrie 2018**

Nr. d/o	Inspecțiile teritoriale de muncă	Numărul total de inspectorii de muncă	Funcții publice			
			de conducere		de execuție	
			din care:		din care:	
			femei	bărbați	femei	bărbați
1.	Chișinău	12	-	2	3	7
2.	Bălți	5	-	2	1	2
3.	Cahul	3	-	1	1	1
4.	Călărași	3	-	1	-	2
5.	Căușeni	3	-	1	1	1
6.	Cimișlia	2	-	1	-	1
7.	Drochia	5	-	1	1	3
8.	Edineț	5	-	1	1	3
9.	Orhei	3	1	-	1	1
10.	UTA Găgăuzia	2	-	1	-	1
Total		43	1	11	9	22

Indicatori referitori la activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii în anul 2018

Nr. d/o	Indicatori		
1.	Numărul de controale efectuate privind respectarea legislației în domeniul raporturilor de muncă		
		2317	
2.	Numărul de încălcări constatate		
		15179	
3.	Numărul de petiții examinate		
		2099	
4.	Numărul evenimentelor de accidentare comunicate		
		428	
	<i>numărul persoanelor accidentate</i>		
		490	
	Numărul evenimentelor cercetate de către inspectorii de muncă		
		94	
	<i>numărul persoanelor accidentate</i>		
		104	
	inclusiv: accidente de muncă		
		59	
	din care		
	mortale	33	
	grave	26	
	numărul accidentațiilor în muncă		
		69	
	din care		
	mortal	38	
	grav	31	
	<i>inclusiv accidentare gravă: femei</i>		
		4	
5.	Numărul proceselor-verbale înaintate spre examinare instanței de judecată		
		270	
	inclusiv pe	<i>persoane fizice</i>	42
		<i>persoane juridice</i>	81
<i>persoane cu funcție de răspundere</i>		147	
6.	Numărul persoanelor, cărora le-au fost lezate drepturile		
		2228	
	Numărul persoanelor repuse în drepturi		
		1750	

**Indicatori referitori la numărul controalelor
întreprinse de către inspectorii de muncă
și cazurile de constatare a contravenției în anul 2018**

Nr. d/o	Denumirea subdiviziunii	Numărul controalelor efectuate		Numărul proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate și înaintate spre examinare instanței de judecată	
		ITM	în mediu la 1 inspector	ITM	în % față de numărul controalelor
1.	ITM Chișinău	640	49	63	9,84
2.	ITM Bălți	288	58	75	26,04
3.	ITM Cahul	216	72	18	8,33
4.	ITM Călărași	88	29	14	15,91
5.	ITM Căușeni	92	31	20	21,74
6.	ITM Cimișlia	125	42	3	2,40
7.	ITM Drochia	242	48	20	8,26
8.	ITM Edineț	359	72	44	12,26
9.	ITM Orhei	165	55	8	4,85
10.	ITM UTA Găgăuzia	85	43	3	3,53
11.	Direcția monitorizarea controlului	17	3	2	11,76
Total		2317	45	270	11,65

**Indicatori referitori
la numărul controalelor efectuate în anul 2018 și numărul de încălcări
consemnate în procesele-verbale de control, repartizate pe activități**

Nr. d/o	Activitatea economică	Controale efectuate		Încălcări consemnate	
		numărul	%	numărul	%
1.	Agricultură, silvicultură și pescuit	363	15,6	2858	18,8
2.	Industria extractivă	15	0,6	89	0,6
3.	Industria prelucrătoare	207	9	1182	7,8
4.	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	29	1	164	1,1
5.	Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor	30	1	179	1,2
6.	Construcții	123	5	716	4,7
7.	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	500	21,8	3267	21,5
8.	Transport și depozitare	142	6	906	6
9.	Hoteluri și restaurante	60	3	326	2,1
10.	Informații și telecomunicații	10	0,4	27	0,2
11.	Intermedieri financiare și asigurări	6	0,3	33	0,2
12.	Tranzacții imobiliare	3	0,1	14	0,1
13.	Activități profesionale, științifice și tehnice	5	0,2	22	0,1
14.	Activități de servicii administrative	13	0,6	47	0,3
15.	Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii	123	5	1051	6,9
16.	Învățământ	175	8	1362	9
17.	Sănătate și asistență socială	67	3	333	2,2
18.	Activități culturale și de agrement	7	0,3	57	0,4
19.	Alte activități de servicii	436	19	2539	16,7
20.	Activități ale gospodăriilor private	3	0,1	7	0,1
	TOTAL	2317	100	15179	100

Indicatorii referitori la problemele abordate în petițiile examinate în anul 2018

nr. d/o	Problemele abordate în petiții	Numărul petițiilor examine	din care:			Nr. persoane-petiționari			
			de la femei	de la bărbați	colective	femei		bărbați	
						total	inclusiv din mediul rural	total	inclusiv din mediul rural
1.	Neachitarea salariului	807	319	433	55	524	74	699	147
2.	Neachitarea plăților compensatorii	184	90	81	13	266	62	149	6
3.	Rețineri nereglementate din salariu	144	61	80	3	81	17	84	1
4.	Utilizarea muncii nedeclarate	109	52	56	1	52	6	58	4
5.	Completarea necorespunzătoare / reținerea carnetului de muncă	79	47	28	4	53	10	30	6
6.	Concediere de personal	265	117	138	10	131	16	151	22
7.	Reducere de personal	17	8	4	5	25	2	11	-
8.	Neacordarea / neachitarea indemnizației pentru concediul anual de odihnă	83	49	31	3	50	7	36	8
9.	Neacordarea / neachitarea indemnizației pentru concediul de îngrijire a copilului	4	2	2	-	2	1	2	-
10.	Neacordarea / neachitarea indemnizației pentru concediul de incapacitate temporară de muncă	47	35	12	-	35	1	12	3
11.	Neîncheierea contractului individual de muncă	94	41	52	1	41	2	73	4
12.	Nerespectarea regimului de muncă și de odihnă	47	13	29	5	45	-	47	-
13.	Cazuri de accidentare	24	8	16	-	8	2	16	2
14.	Alte	195	88	86	21	148	37	142	18
Total		2099	930	1048	121	1461	237	1510	221

Anexa nr. 10
la Raportul privind activitatea autorităților competente
în domeniul controlului respectării legislației cu privire la
raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă
pe anul 2018

**Indicatori referitori la numărul contractelor colective de muncă
și acordurile adiționale la ele luate
la evidență la inspecțiile teritoriale de muncă
în anul 2018**

Nr. d/o	Inspecțiile teritoriale de muncă	Numărul contractelor colective de muncă și acordurilor adiționale la ele luate la evidență	Repartizarea pe activități a contractelor colective de muncă și acordurile adiționale la ele luate la evidență la ITM																
			Agricultura, silvicultura, pescuit	Industria extractivă	Industria prelucrătoare	Energie electrică și termică, gaze și apă caldă	Distribuția apei, salubritate	Construcții	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	Transport și depozitare	Hoteluri și restaurante	Informații și telecomunicații	Intermedieri financiare și asigurări	Activități de servicii administrative	Administrație publică, asistență socială, obștinărității	Învățământ	Sănătate și asistență socială	Activități culturale și de recreere	Alte activități de servicii
1.	ITM Chișinău	175	4	-	15	9	-	-	4	4	2	2	1	-	25	44	36	2	27
	din care: mun. Chișinău	129	2	-	15	8	-	-	3	4	2	2	1	-	15	19	30	2	26
	raionul Criuleni	20	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8	3	-	-
	raionul Dubăsari	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-
	raionul Ialoveni	23	1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	16	2	-	1
2.	ITM Bălți	48	-	-	1	4	-	1	1	1	-	-	-	-	3	14	22	1	-
	din care: mun. Bălți	25	-	-	1	3	-	1	1	1	-	-	-	-	1	11	5	1	-
	raionul Fălești	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	9	-	-
	raionul Florești	7	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-
	raionul Singerei	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
3.	ITM Cahul	71	1	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	16	31	14	5	-
	din care: raionul Cahul	42	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	10	14	10	5	-
	raionul Cantemir	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	9	1	-	-
	raionul Taraclia	17	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	4	8	3	-	-
4.	ITM Călărași	17	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	11	2	1	-
	din care: raionul Călărași	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-
	raionul Nisporeni	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	raionul Strășeni	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-
	raionul Ungheni	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	-	1	-
5.	ITM Căușeni	71	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	5	43	18	1	1
	din care: raionul Anenii Noi	51	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	35	12	1	-
	raionul Căușeni	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	3	-	-
	raionul Ștefan Vodă	13	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	5	3	-	1
6.	ITM Cimișlia	107	2	-	2	1	1	-	1	-	-	-	-	-	13	78	9	-	-
	din care: raionul Basarabesca	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	4	-	-
	raionul Cimișlia	46	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	40	2	-	-
	raionul Hîncești	41	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	12	26	-	-	-
	raionul Leova	7	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-
7.	ITM Drochia	50	7	-	2	-	-	-	1	1	-	-	-	-	7	27	5	-	-
	din care: raionul Drochia	18	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	1	-	-
	raionul Glodeni	20	5	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	6	8	-	-	-
	raionul Rîșcani	6	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	3	1	-	-
	raionul Soroca	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-
8.	ITM Edineț	17	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4	9	-	-
	din care: raionul Briceni	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-
	raionul Dondușeni	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
	raionul Edineț	8	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2	-	-
	raionul Ocnița	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
9.	ITM Orhei	33	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	21	6	-	-
	din care: raionul Orhei	14	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	7	4	-	-
	raionul Rezina	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-
	raionul Șoldănești	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	1	-	-
	raionul Telenești	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	6	-	-	-
10	ITM UTA Găgăuzia	41	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	2	27	8	-	-
Total		630	18	1	22	20	4	1	7	6	2	2	1	1	78	300	129	10	28

Anexa nr. 11

la Raportul privind activitatea autorităților competente în domeniul controlului respectării legislației cu privire la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă pe anul 2018

Numărul de accidentați în muncă și pierderile materiale aferente accidentelor de muncă în anul 2018

	Numărul de accidentați (inclusiv mortal)	din care:		Numărul accidentaților mortal	din care:		Numărul zile-om incapacitate de muncă a accidentaților care au pierdut capacitatea de muncă de 3 zi le și mai mult (inclusiv a decedaților)	Numărul de unități	Cheltuieli aferente accidentelor, mii lei	din care:				Indicele de durată medie a incapacității temporare de muncă pentru accidente de muncă (numărul de zile-om incapacitate temporară de muncă ce revine unui accidentat)
		femei	tinere pînă la 18 ani		femei	tinere pînă la 18 ani				plăți conform certificatelor de concediu medical	plăți pentru repararea prejudiciilor	plăți pentru indemnizațiile unice în cazul reducerii capacității de muncă sau decesul angajatului	valoarea utilajelor și sculelor defectate, clădirilor și construcțiilor deteriorate și alte cheltuieli	
Agricultură, silvicultură și pescuit	18	2	-	2	-	-	1121	17	90,9	80,2	-	10,7	-	70
Industria extractivă	1	-	-	-	-	-	115	1	24,8	0,5	24,3	0	-	115
Industria prelucrătoare	100	29	-	6	1	-	3157	51	742,5	575	78,2	87,2	2,1	34
Energie electrică și termică, gaze, apă caldă	14	1	-	1	-	-	373	5	115,7	115,7	-	-	-	29
Distribuția apei; salubritate	13	-	-	3	-	-	307	8	42,8	42,8	-	-	-	31
Construcții	24	-	-	6	-	-	1280	23	351	236,8	93	21,2	-	71
Comerț cu ridicata și cu amănuntul	62	27	-	6	-	-	1842	34	776,6	298,7	19,5	20	438,4	33
Transport și depozitare	39	14	-	9	-	-	959	15	1092,4	206	50	44,9	791,5	32
Activități de cazare și de alimentație publică	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Informații și comunicații	8	5	-	-	-	-	192	4	57,9	57,9	-	-	-	24
Activități financiare și de asigurări	6	2	-	-	-	-	127	5	35,5	35,5	-	-	-	21
Tranzacții imobiliare	4	1	-	1	-	-	65	3	5,6	5,6	-	-	-	22
Activități profesionale, științifice și tehnice	7	2	-	1	-	-	172	6	230,7	65,7	-	165	-	29
Activități de servicii administrative	10	1	-	1	-	-	198	7	63	33	-	30	-	22
Administrație publică și apărare	129	29	-	1	-	-	3812	20	1672,3	1207,2	218,4	219,7	27	30
Învățământ	13	7	-	-	-	-	910	11	283,1	134,6	-	1	147,5	70
Sănătate și asistență socială	49	37	-	-	-	-	1373	16	307,6	307,6	-	-	-	28
Artă, activități de recreere și de agrement	5	2	-	1	-	-	111	4	9,7	9,7	-	-	-	28
Alte activități de servicii	1	1	-	-	-	-	9	1	6,6	2,9	3,7	-	-	9
TOTAL	503	160	-	38	1	-	16123	231	5908,7	3415,4	487,1	599,7	1406,5	35

Repartizarea pe împrejurări și cauze a accidentațiilor în muncă în anul 2018

Împrejurări și cauze	1. Repartizarea accidentațiilor pe împrejurări:																			
	Agricultură, silvicultură pescuit	Industria extractivă	Industria prelucrătoare	Energie electrică și termică, gaze, apă caldă	Distribuția apei, salubritate	Construcții	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	Transporturi și depozitare	Activități de cazare și de alimentație publică	Informații și comunicații	Activități financiare și de asigurări	Tranzacții imobiliare	Activități profesionale, științifice și tehnice	Activități de servicii administrative	Administrație publică și apărare	Învățământ	Sănătate și asistență socială	Artă, activități de recreere și de agrement	Alte activități de servicii	Total
Căderea accidentatului de la înălțime și de la același nivel	4	-	28	6	4	14	20	17	-	4	4	3	4	3	24	4	29	4	1	173
Căderea, prăbușirea, proiectarea materialelor și obiectelor	2	-	5	1	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	13
Prinderea, lovirea sau strivirea de mașini, utilaje, diferite obiecte etc.	7	1	46	3	2	6	32	7	-	2	1	1	3	1	28	4	-	-	-	144
Contact cu obiecte și substanțe fierbinți și nocive, explozii, incendii	1	-	2	1	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	2	-	-	14
Contact cu curent electric	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Atac cu premeditare	-	-	-	-	-	-	1	6	-	-	-	-	-	-	4	2	4	-	-	17
Contact cu animale și insecte	1	-	-	2	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Fenomene naturale	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	3
Alte împrejurări	2	-	18	1	2	3	7	7	-	1	-	-	-	4	69	2	14	1	-	131
TOTAL	18	1	100	14	13	24	62	39	-	8	6	4	7	10	129	13	49	5	1	503
	2. Repartizarea accidentațiilor pe cauze:																			
Dependente de executant	17	1	77	11	10	24	61	23	-	5	3	4	6	7	66	8	28	5	-	356
Dependente de mijloacele de producție	1	-	2	2	-	-	-	-	-	-	2	-	1	3	6	-	-	-	1	18
Dependente de sarcina de muncă	-	-	1	-	-	-	1	1	-	2	-	-	-	-	54	1	19	-	-	79
Dependente de mediul de muncă	-	-	20	1	3	-	-	15	-	1	1	-	-	-	3	4	2	-	-	50
TOTAL	18	1	100	14	13	24	62	39	-	8	6	4	7	10	129	13	49	5	1	503

Repartizarea accidentelor de muncă grave și mortale, pe împrejurări și cauze, cercetate de inspectorii de muncă pe parcursul anului 2018

Împrejurări și cauze	Agricultură și silvicultură	Exploatarea carierelor	Industria prelucrătoare	Energie electrică, gaze și apă	Construcții	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	Activități de cazare și de alimentație publică	Transporturi, depozitare și comunicații	Activități financiare	Administrație publică și abărare	Învățământ	Sănătate și asistență socială	Alte activități de servicii comunale, sociale și personale	Total
1. Repartizarea accidentelor pe împrejurări:														
Căderea executantului la același nivel	-	-	1/-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/-	-	2/-
Căderea executantului de la înălțime	1/2	-	1/-	-/2	2/6	1/-	-	-/3	-	-	-	-	2/1	7/14
Căderea, prăbușirea de materiale și obiecte	1/1	-	-	-	1/-	1/-	-	-	-	-	-	-	-	3/1
Proiectarea de materiale și obiecte	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prinderea, lovirea sau strivirea de mașini și utilaje în funcție	1/1	1/-	3/2	-	1/-	-/1	-	-/2	-	-	-	-	-	6/6
Prinderea, lovirea sau strivirea cu scule acționate mecanic sau manual	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prinderea, lovirea sau strivirea de mijloace de transport pe teritoriul întreprinderii	-	-	-	-	-	-/2	-	-/1	-	-	-	-	-	-/3
Prinderea, lovirea sau strivirea de mijloace de transport pe drumurile publice	1/1	-	-	-/1	-	2/1	-	1/1	-	-	-	-	-/2	4/6
Prinderea,lovirea sau strivirea cu obiecte și materiale transportate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Contact cu curent electric	-	-	-	1/-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/-
Contact cu substanțe fierbinți	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Explozii	1/-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/-
Incendii	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Atac criminal	-	-	-	-	-	-	-	1/-	-	-	-	-	-	1/-
Alte împrejurări	1/-	-	-	-/2	-	-	-	-/1	-	-	-	-	-	1/3
TOTAL grave	6	1	5	1	4	4	-	2	-	-	-	1	2	26
TOTAL mortale	5	-	2	5	6	4	-	8	-	-	-	-	3	33
2. Repartizarea accidentelor pe cauze:														
Dependente de executant	3/1	1/-	3/1	-/3	3/6	2/4	-	1/6	-	-	-	1/-	1/1	15/22
Dependente de mijloacele de producție	2/-	1/-	2/-	-	-	-	-	-/1	-	-	-	-	-	5/1
Dependente de sarcina de muncă	4/2	1/-	4/1	-/2	1/2	2/1	-	-/2	-	-	-	-	2/-	14/10
Dependente de mediul de muncă	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alte cauze	-	-	-	-/1	-	1/-	-	1/-	-	-	-	-	-/2	2/3

* Notă-grave/mortale